

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření neziskové organizace Charita Ostrava

Economy of the Non-profit Organization Charita Ostrava

Student: Alexandra Beranová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

ve smyslu § 17, odst. f, zákona č. 111/98 Sb. a Studijního a zkušebního řádu pro studium v bakalářských studijních programech Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, čl. 23 až 26

Jméno studenta: **Alexandra Beranová**

Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu:

Hospodaření neziskové organizace Charita Ostrava

Anglický název tématu:

Economy of the Non-profit Organization Charita Ostrava

Zásady pro vypracování (osnova):

Úvod

1. Úloha a postavení neziskových organizací v národním hospodářství
2. Charakteristika neziskové organizace Charita Ostrava
3. Zhodnocení činnosti organizace

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Rozsah průvodní zprávy: 30 – 40 stran

Rozsah příloh: podle potřeby

Seznam odborné literatury:

DUBEN, R. *Neziskový sektor v ekonomice a společnosti*. 1. vyd. Praha: Kodex Bohemia, 1996. 376 s. ISBN 80-85963-19-1.

HAMERNÍKOVÁ, B. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 213 s. ISBN 80-902752-3-0.

REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Doplněné vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2004. 177 s. ISBN 80-86119-41-6.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce: 20. listopadu 2007

Datum odevzdání bakalářské práce: 25. dubna 2008

Barbora' Alvanová

student

L. S.

[Signature]

vedoucí BP

[Signature]

vedoucí katedry

[Signature]

děkan

V Ostravě dne 20. 11. 2007

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2 dány mi k dispozici, jsem samostatně doplnila“.

V Ostravě 25. dubna 2005

.....
Alexandra Beranová

Chtěla bych poděkovat všem, kteří mi byli při psaní bakalářské práce nápomocni, ať již cennými radami či poskytnutými informacemi. Jmenovitě děkuji vedoucímu mé práce Ing. Davidovi Lenertovi, Ph.D., MBA, řediteli Charity Ostrava Martinu Pražákovi a oponentce Ing. Ivě Teichmannové, za obětavý přístup a čas, který mi při zpracování bakalářské práce věnovali.

Obsah

Úvod.....	1
1 Úloha a postavení neziskových organizací v národním hospodářství.....	3
1.1 Definice neziskových organizací	3
1.2 Členění národního hospodářství.....	4
1.3 Historie neziskových organizací	5
1.4 Právní úprava neziskových organizací v ČR.....	6
1.4.1 Jednotlivé formy neziskových organizací.....	8
1.5 Klasifikace neziskových organizací.....	11
1.6 Shrnutí kapitoly	12
2 Charakteristika neziskové organizace Charita Ostrava.....	13
2.1 Vznik, činnost a cíl Charity Ostrava	13
2.1.1 Diecézní charita ostravsko-opavská	13
2.2 Organizační struktura Charity Ostrava.....	14
2.3 Činnost Charity Ostrava	14
2.4 Hospodaření Charity Ostrava	20
2.5 Práva a povinnosti členů	21
2.6 Zánik a majetkové vyrovnání po zániku organizace	21
2.7 Základní právní legislativa Charity Ostrava.....	22
2.7.1 Listina základních práv a svobod	22
2.7.2 O svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společnostech	23
2.7.3 Zákon o účetnictví.....	24
2.8 Shrnutí kapitoly	25
3 Zhodnocení činnosti organizace.....	26
3.1 Celkové výnosy v období let 2002 - 2006.....	26
3.1.1 Dotace v letech 2002 – 2006	29
3.2 Celkové náklady v období let 2002 – 2006.....	32
3.3 Hospodářský výsledek v letech 2002 – 2006.....	34
3.4 Zaměstnanci středisek v letech 2002 – 2006.....	35
3.5 Počty uživatelů a kontaktů s uživateli v Charitě Ostrava v období 2002-2006	36
3.6 Shrnutí kapitoly	38
Závěr.....	40
Seznam použité literatury	
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

Úvod

Neziskové organizace jsou významnou složkou v demokratické společnosti. Většinou se zaměřují na specifické potřeby lidí, které nemůže stát ani zisková sféra dostatečně uspokojit. Termínem neziskové organizace označujeme institucionalizované právnické osoby, které vznikly podle konkrétních platných zákonů a podle nich také jednají. Jedná se o organizace, které vznikly dobrovolně, zezdola. To znamená, že nevznikají z iniciativy státu a jsou na něm nezávislé. Další jejich charakteristikou je vysoký podíl práce dobrovolníků. Ze samotného názvu již vyplývá další znak a to, že cílem těchto organizací není vytvářet zisk. To neznamená, že by neziskové organizace zisk vytvářet nesměly. Pokud však nějaký zisk svou činností vytvoří, musí jej věnovat na podporu aktivit, ke kterým byly zřízeny.

Oblast působení neziskových organizací je v dnešní době velmi různorodá. Mezi nejtypičtější oblasti patří sociální, ekologická, ochrana lidských práv, oblast kultury, školství, ochrana spotřebitelů apod.

Označení těchto organizací není jednotné. Nejpřesnějším a úplným označením je označení „nestátní neziskové organizace“, ale obvykle se používá pouze označení „neziskové organizace“ nebo na základě dřívějšího znění zákona „nevýdělečné organizace“.

Bakalářská práce je věnována tématu „Hospodaření neziskové organizace Charita Ostrava“.

Cílem této bakalářské práce je obecné představení neziskových organizací, přiblížení činnosti vybrané neziskové organizace, kterou je Charita Ostrava. U této organizace provést analýzu jejího hospodaření v období let 2002 – 2006 za účelem zjištění výsledku hospodaření, výše nákladů, výnosů a finanční situace.

V souladu s výše uvedeným cílem je stanovena následující hypotéza: „Podíl veřejných zdrojů na celkových výnosech Charity Ostrava je vyšší než 60 %.“

Pro vymezení neziskových organizací a analyzované organizace je použita metoda deskripce. Analýza hospodaření je prováděna na základě metody deskripce a analýzy. Tzn. že celek rozložíme na elementární části a identifikujeme jejich podstatné a nutné vlastnosti. V rámci srovnání jednotlivých roků ve sledovaném období použijeme metody komparace a v závěru práce syntézy, která spojí teoretické a praktické poznatky.

Bakalářská práce se kromě úvodu a závěru člení do tří kapitol, je doplněna přílohami, např. organizační strukturou charity, grafickými přehledy vztahujícími se k prováděné analýze hospodaření, seznamem zkratk a seznamem literatury.

Úvodní kapitola se zabývá neziskovým sektorem z teoretického hlediska. Jako první jsou uvedeny definice neziskového sektoru podle L. M. Salamona a P. Boukala. Poté následuje schéma členění národního hospodářství, podle kritéria financování. Toto kritérium

rozděluje národního hospodářství na sektor ziskový a neziskový. Dále je stručně nastíněná historie a právní úprava neziskového sektoru. Další část kapitoly uvádí základní informace týkající se vzniku, zániku, orgánů, registrace organizací neziskového sektoru. Těmito organizacemi jsou např. nadace a nadační fondy, politické strany a politická hnutí, obecně prospěšné společnosti, občanská sdružení apod. Poté je uvedena klasifikace neziskových organizací. Klasifikace je možná podle řady kritérií, v závěru kapitoly je uvedeno pět kritérií a to: kritérium zakladatele, globálního poslání, právně organizační normy, financování a charakteristiky realizovaných činností.

Druhá kapitola se věnuje konkrétně analyzované organizaci, kterou je Charita Ostrava. Nejprve zmiňuje základní informace, vznik, poslání a její organizační strukturu. Poté jsou podrobněji uvedena střediska a zařízení, která organizace provozuje. V kapitole je také uvedena základní charakteristika Diecézní charity ostravsko-opavské, jejíž je Charita Ostrava součástí. Jsou zde také zahrnuty zákony, podle kterých se charita řídí.

Třetí část bakalářské práce se zaměřuje na zhodnocení činnosti organizace v letech 2002 – 2006 a to prostřednictvím analýzy hospodaření, ve které zjišťuje strukturu nákladů, výnosů a také hospodářský výsledek. Dále zjištěním stavu zaměstnanců, počtu uživatelů služeb a počtu kontaktů s uživateli poskytovaných služeb ve výše uvedených letech.

Při psaní této práce byla využita dostupná odborná literatura, existující zákony, vyhlášky a odborné články v časopisech a informace zveřejněné na internetových stránkách. V České republice se problematikou neziskových organizací zabývají např. J. Rektořík, R. Duben, R. Růžicková a další. Budu vycházet mimo jiné i z jejich publikací a také využiji informace od konkrétní analyzované neziskové organizace.

1 Úloha a postavení neziskových organizací v národním hospodářství

Pro organizace, jejichž hlavním předmětem činnosti není dosažení zisku, se používá různých označení. Např. neziskové organizace, organizace neziskového sektoru, nevýdělečné organizace a některá další. Ve této práci bude použito označení „neziskové organizace.“

Úvodní kapitola bude spíše teoretická a zaměří se mimo jiné na definici neziskových organizací, na členění národního hospodářství (podle kritéria financování), historii neziskového sektoru v ČR, právní úpravu neziskových organizací. Závěr kapitoly bude věnován klasifikaci neziskových organizací podle kritérií zakladatele, globálního poslání, financování, realizované činnosti a právně organizační normy.

1.1 Definice neziskových organizací

Neziskový sektor bývá též označován jako sektor dobrovolnický, nestátní, občanský nebo veřejný. Zakládat neziskové organizace může jak stát a samospráva, tak soukromé fyzické i právnické osoby. Neziskové organizace jsou chápány jako subjekty, které nejsou prioritně zřizovány za účelem podnikání a které zisk nerozdělují mezi zakladatele, členy orgánů nebo zaměstnance, ale použijí ho k dalšímu rozvoji organizace.

Jedna z možných a také nejrozšířenějších definic neziskového sektoru, kterou lze použít, je definice amerického sociologa Lestera M. Salamona.¹

Neziskový sektor se podle této definice skládá z organizací, které jsou charakterizovány pěti společnými rysy:

- 1. Jedná se o organizace**, tzn. skupiny lidí, které jsou do určité míry institucionalizovány.
- 2. Mají soukromou povahu**, tzn. jsou institucionálně oddělené od státní správy. Neziskové organizace nejsou součástí státní správy ani nejsou řízeny orgány, ve kterých převažují státní úředníci.
- 3. Nerozdělují zisk**, tzn. neziskové organizace nerozdělují zisk mezi vlastníky nebo vedení organizace. Zisk musí být opět použit na cíle dané posláním organizace.
- 4. Jsou samosprávné, autonomní**, tzn. jsou schopné řídit svou vlastní činnost.

---

¹ Zpráva o neziskovém sektoru. Dostupné z <http://www.fundraising.cz/inc/download/zpravaons.pdf> [on-line únor 2008]

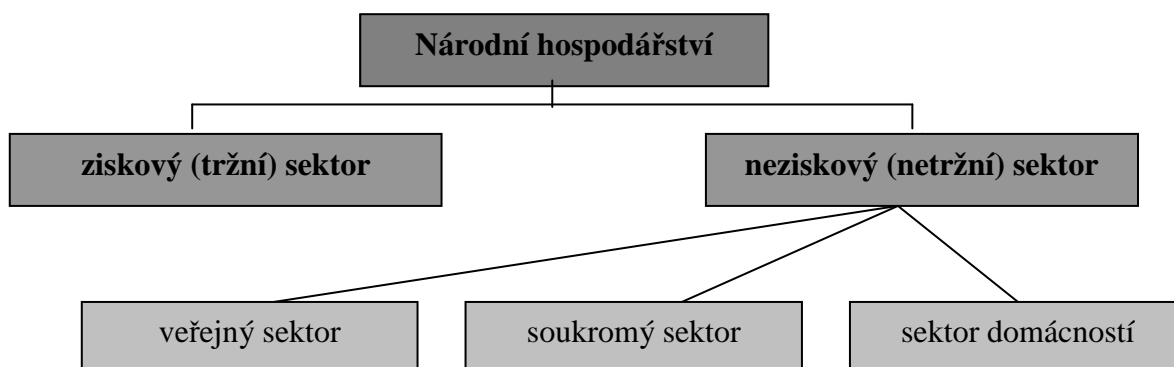
5. Jsou dobrovolné, tzn. zahrnují určitý významný prvek dobrovolné činnosti. Neznamená to, že většina příjmů musí pocházet z dobrovolných příspěvků nebo že většina pracovníků jsou dobrovolníci. Jako znak dobrovolnosti stačí jakýkoliv dobrovolný prvek.

Další možná definice neziskového sektoru je podle P. Boukala: „*Neziskové organizace jsou subjekty, jejichž primárním cílem je dosažení přímého užitku prostřednictvím předem vymezené produkce, služby nebo distribuce statků, přičemž hlavním motivem jejich činnosti není tvorba zisku k přerozdělení mezi jejich vlastníky, správce nebo zakladatele. Neziskové organizace mohou zisk vytvořit, ale musí jej zase vložit zpět k rozvoji organizace a plnění jejich cílů.*“²

1.2 Členění národního hospodářství

Pro pochopení širších souvislostí je nutné nejprve vymezit neziskový sektor v rámci národního hospodářství. Tedy vymezit prostor, ve kterém neziskové organizace působí a při tom plní svá poslání. Národní hospodářství je možné členit podle různých hledisek. Jako nejvhodnější členění pro potřeby této práce použijeme kritérium financování. Členění národního hospodářství podle principu financování uvádí ve své knize Y. Strecková.³ a také ho uvádí schéma č. 1.1.

Schéma č. 1.1 Členění národního hospodářství podle principu financování.

Zdroj: Strecková, Y., Malý, I. a kol. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Brno: Computer Press, 1998. s. 4

² Boukal, P., Vávrová, H. a Novotný, J. *Ekonomika a řízení neziskových organizací*. Pracovní sešit, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2003. s. 7

³ Strecková, Y., Malý, I. a kol. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Computer Press, 1998. s. 4

Podle kritéria financování se národní hospodářství člení na ziskový a neziskový sektor.

Ziskový sektor

Tento sektor získává finanční prostředky z prodeje statků za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě nabídky a poptávky. Cílem ziskového sektoru je dosahování zisku.

Neziskový sektor

Neziskový sektor je ta část národního hospodářství, která je financovaná většinou z přerozdělovacích procesů. Cílem v neziskovém sektoru není dosahování zisku, ale přímé dosažení užítku, který má zpravidla podobu veřejné služby. Tento sektor se dále člení na neziskový sektor veřejný (dále také veřejný sektor), neziskový sektor soukromý (dále také soukromý sektor) a sektor domácností.

Veřejný sektor

Veřejný sektor zahrnuje tu část neziskového sektoru, která je financována z veřejných financí, řídí a spravuje ho veřejná správa, rozhoduje se v něm veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole.

Soukromý sektor

Soukromý sektor je financován ze soukromých financí fyzických a právnických osob. Tyto osoby se rozhodly vložit své finance do předem vymezené produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese finančně vyjádřený zisk.

Sektor domácností

Sektor domácností díky svému začlenění do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktů, faktorů a kapitálu má v národním hospodářství významnou roli.

1.3 Historie neziskových organizací

Historie „neziskových organizací“ je v českých zemích velmi dlouhá a bohatá. Už v dávné historii se můžeme setkat s různými typy církevních organizací (mariánské družiny, kláštery), s regionálními svazy šlechty, ochrannými svazy měst, řemeslnickými cechy a sdruženími. Shodným rysem tohoto sdružování byla společná činnost, příslušnost k určitému řemeslu a sdružování bylo obvykle povinné. Až do 18. století dominovaly církevní organizace. Sociální péče byla poskytována v hospitálech, sirotčincích a nalezincích.

Od 18. století se do veřejně prospěšné činnosti zapojuje stále větší počet organizací mimocírkevních a na významu nabývá stát. Druhá polovina 18. století je charakteristická velkým rozkvětem spolkové činnosti. Dochází k rozšíření sdružování do všech oblastí společnosti, mění se charakter sdružování z povinného k volnému, kdy do popředí vystupuje jednotlivec s možností svobodného rozhodování. Rozvoj spolkového života byl natolik bouřlivý, že musel být upraven speciálním zákonem. Byl vydán Dekret dvorské kanceláře 5.11.1843, který měl charakter spolkového zákona. Roku 1849 vyšel prozatímní spolkový zákon a roku 1852 spolkový zákon s konečnou platností. Šlo o Spolkový zákon č. 253/1852 říšského zákoníku ze dne 26. listopadu. Obsahem zákona byly důležité body o vzniku a fungování spolků s dobrovolným členstvím. Tento zákon byl ale později kritizován. Kvůli tomu že i přes všechna pozitiva svazuje spolkovou činnost, a proto byl roku 1867 nahrazen zákonem o právu spolčovacím. Tento zákon zůstal v platnosti až do roku 1951.

V letech 1894 – 1951 evidoval tzv. spolkový katastr pražského policejního ředitelství na území Prahy celkem 18 000 spolků a jim podobných organizací a sdružení.

Léta 1951 – 1990 jsou pro rozvoj neziskových organizací smutná. Organizace musely pracovat v souladu s ústavou a zásadami tzv. lidově demokratického zřízení na základě „demokratického centralismu“. Normální podmínky pro rozvoj spolkové činnosti byly obnoveny v roce 1990. V tomto roce byl přijat zákon č. 83/1990 Sb., „O sdružování občanů“ a zákon č. 84/1990 Sb. „O právu shromažďovacím“. Po roce 1990 tedy opět dochází k budování tzv. občanské společnosti, která respektuje hodnotu samostatně se rozhodujícího jednotlivce. Počet a pestrost spolků, sdružení a dalších druhů neziskových subjektů prudce vzrostl.

Současnost svobody sdružování je ovlivněna hlavně nutností přizpůsobit společnost na tržní podmínky.

1.4 Právní úprava neziskových organizací v ČR⁴

(členění podle právní normy)

Český právní řád pojem nezisková organizace přímo nedefinuje a nevymezuje v zákoně. Pouze v některých zákonech nalezneme nepřímý odkaz definující konkrétní typy neziskových organizací. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, zavádí termín „poplatník, který není založen nebo zřízen za účelem podnikání“. Zákon definuje v § 18 odst. 8 výčet subjektů, které se za takové poplatníky považují:

---

⁴ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů

- zájmová sdružení právnických osob, pokud tato sdružení mají právní subjektivitu,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- školské právnické osoby podle zvláštního předpisu,
- obce,
- kraje,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.

Za tyto poplatníky se nepovažují obchodní společnosti a družstva, i když nebyly založeny za účelem podnikání. Tímto nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů.

V dalším textu bude použito užšího pojetí tohoto sektoru (dle definice A. L. Salamona). Jestliže vyřadíme všechny vládní organizace, které převážně realizují výkon veřejné správy, zařadíme do neziskového sektoru organizace typu:

- občanské sdružení (včetně odborových organizací),
- obecně prospěšné společnosti,
- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace,
- nadační fondy.

ČR, podobně jako většina zemí, nemá žádný samostatný zákon, který by upravoval všechny typy neziskových organizací. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, definuje postavení neziskových organizací jako právnických osob, ale úprava jednotlivých typů neziskových organizací je obsažena v samostatných zákonech, které byly přijaty nebo podstatně novelizovány v letech 1990 – 1992. Později vznikl zákon č. 248/1995 Sb., o obecně

prospěšných společnostech, v roce 1997 byl přijat zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech.

1.4.1 Jednotlivé formy neziskových organizací⁵

Tato podkapitola se zabývá základními informacemi o organizacích neziskového sektoru, např. občanským sdružení, obecně prospěšnou společností, nadací a nadačním fondem, politickou stranou a politickým hnutím apod. U organizací bude uvedena základní legislativa, povinnost registrovat se, založení, orgány organizace, zánik a zrušení.

Příloha 1 uvádí přehled všech neziskových organizací spolu s číslem zákona a povinností organizace registrovat se.

Občanské sdružení

Existence občanského sdružení (dále jen OS) je upravena zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. OS registruje Ministerstvo vnitra ČR (dále jen MVČR), je samostatnou právnickou osobou (dále jen PO) s přiděleným identifikačním číslem od Českého statistického úřadu.

Návrh na registraci podává nejméně tříčlenný přípravný výbor, ve kterém alespoň jedna osoba musí být starší 18 let. Ministerstvo vnitra registruje stanovy, které musí obsahovat, např. název sdružení, cíl činnosti, orgány sdružení a způsob jejich ustavování a určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení, zásady hospodaření, ustanovení o organizačních jednotkách apod.

OS může zaniknout dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením, či pravomocným rozhodnutím MVČR o jeho rozpuštění.

Jako příklad OS je možné uvést např. spolky žen, tělovýchovné jednoty, Asociaci muzeí a galerií, amatérské kulturní spolky apod.

Obecně prospěšné společnosti

Obecně prospěšné společnosti (dále jen OPS) se řídí zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů s platností od 1.1.1996.

OPS je PO založená za účelem poskytování obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek.

---

⁵ Rektořík, J. a kol., Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení. Ekopress, s. r. o, 2004. str. 53 - 56

OPS je zakládána zakládací smlouvou podepsanou všemi zakladateli a zapsanou do rejstříku OPS u příslušného rejstříkového soudu. Zakládací smlouva kromě údajů jako je název, sídlo, identifikace zakladatelů apod. musí obsahovat identifikační data členů správní rady, dozorčí rady, způsob jednání těchto orgánů a také majetkové vklady zakladatelů OPS.

Mezi statutární orgány OPS patří správní rada, která musí ze zákona vydat statut OPS upravující podrobně vnitřní organizace OPS, a dozorčí rada jako její kontrolní orgán. Ne všechny OPS musí zřídit dozorčí radu. Je zřizována pouze v těch, do kterých byl vložen majetek státu nebo obce, dále v těch, které ze zákona účtují v podvojném účetnictví. Výkonným orgánem OPS je ředitel.

OPS kromě služeb pro jejichž činnost je založena může vykonávat i jiné činnosti (tzv. „doplňkovou činnost“) za podmínky, že touto činností bude dosaženo účinnějšího využití majetku a nebude ohrožena kvalita a rozsah obecně prospěšné činnosti.

Politické strany a politická hnutí

Občané ČR mají právo se sdružovat v politických stranách a politických hnutích a mají možnost se účastnit na politickém životě společností. Toto právo je dáno zákonem č. 340/200 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.

Strany a hnutí jsou právnické osoby, které podléhají registraci na MVČR, které vede rejstřík stran a hnutí. Rejstřík je veřejným seznamem přístupným každému občanovi, jsou do něj zapisovány údaje dané zákonem. Jeho součástí je sbírka listin obsahující stanovy, usnesení o ustavení orgánů, případně o zrušení strany a hnutí. Návrh na registraci podává přípravný výbor. Ten musí návrh na registraci doložit podpisem minimálně tisíce lidí a stanovami.

Strana i hnutí odpovídají za své závazky celým svým majetkem, přičemž členové ani neodpovídají ani neručí za závazky strany a hnutí. Strana a hnutí může založit podnikatelský subjekt v oborech vyjmenovaných zákonem a tak omezeně provozovat podnikatelskou činnost. Mohou provozovat např. publikační a propagační činnosti, loterie a tomboly, výrobu a prodej předmětů propagujících činnost strany, pořádat kulturní a sportovní akce, apod.

Členské příspěvky nesmí přesáhnout 50 000 Kč od jednoho člena za kalendářní rok. Peněžitý dar od téhož dárce, který přesáhne v kalendářním roce částku 50 000 Kč, je možno poskytnout za základě písemné darovací smlouvy. Zákon v § 19 uvádí, od koho strany a hnutí nemohou přijmout bezúplatné plnění a dary.

Politická strana nebo hnutí zaniká dnem výmazu ze seznamu stran a hnutí. Zrušení může proběhnout bez likvidace nebo s likvidací. Zrušení bez likvidace se provádí, pokud majetek přechází na právního nástupce. Strana a hnutí se ruší buď vlastním rozhodnutím,

z důvodu nepředložení výroční finanční zprávy Poslanecké sněmovně ČR nebo rozhodnutím soudu.

Registrované církve a náboženské společnosti

Právo na svobodné rozhodnutí ohledně náboženství, pravidla dobrovolného sdružování osob stejné náboženské víry v organizaci s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy a obřady upravuje zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností, ve znění pozdějších předpisů.

Církve a náboženské společnosti (dále jen CNS) jsou právnickými osobami, které podléhají registraci na Ministerstvu kultury ČR. Návrh na registraci CNS podává tříčlenný přípravný výbor. Zákonem jsou stanoveny náležitosti registrace o zakládané CNS, např. jména, adresy, rodná čísla a podpisy 300 zletilých osob, které se k CNS hlásí.

Organizační struktura CNS v rámci ČR je u každé CNS odlišná a většinou vychází z historie dané CNS. Např. římskokatolická církev působí na území ČR v rámci dvou provincií v jejichž čele kterých stojí arcibiskup, a osmi diecézí, v jejichž čele stojí diecézní biskup.

Mezi možné příjmy CNS patří sbírky, dary fyzických osob, dary právnických osob, dary ze zahraničí, nájemné z budov, nájemné z půdy, úroky z vkladů, dotace ze státního rozpočtu, příspěvky od obcí a krajů, půjčky, náhrady škod, apod.

Možné výdaje plynou na mzdy, sociální a zdravotní pojištění, opravy, půjčky, poskytnuté dary, výdaje na charitativní činnost, apod.

CNS zaniká zrušením registrace v seznamu CNS na Ministerstvo kultury ČR.

Nadace a nadační fondy

Nadace a nadační fondy jsou podle zákona č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech uváděny jako účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá pro dosahování obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem se rozumí rozvoj ochrana lidských práv nebo jiných humanitních hodnot, rozvoj duchovních hodnot, ochrana kulturních památek a tradic, rozvoj vědy, vzdělávání, tělovýchovy a sportu.

Nadace nebo nadační fond se zřizují písemnou smlouvou (uzavřenou mezi zřizovateli), zakládací listinou (v případě, že je pouze jediný zřizovatel) nebo závětí a zapisují se do nadačního rejstříku u příslušného soudu. Majetek nadace tvoří nadační jmění a ostatní majetek nadace, kdežto nadační fond používá k dosahování poslání, pro které byl zřízen, všechny svůj majetek.

Mezi orgány, které nadace a nadační fond zřizují, patří správní rada a dozorčí rada, případně revizor. Roční účetní závěrka nadace musí být vždy ověřena auditorem. Roční uzávěrka nadačního fondu musí být ověřena auditorem pouze tehdy, jestliže úhrn celkových nákladů nebo výnosů za kalendářní rok převýšil 3 000 000 Kč nebo pokud majetek nadačního fondu je vyšší než 3 000 000 Kč.

1.5 Klasifikace neziskových organizací⁶

Neziskové organizace je možné klasifikovat podle řady kritérií. J.Rektořík ve své knize uvádí následující kritéria:

- právně organizační normy,
- způsoby financování,
- globálního charakteru poslání,
- zakladatele,
- charakteristiky realizovaných činností.

Kritérium právně organizační normy

Podle tohoto kritéria jsou neziskové organizace členěny na:

- organizace financované zcela z veřejných rozpočtů,
- organizace financované částečně z veřejných rozpočtů,
- organizace financované převážně ze soukromých zdrojů,
- organizace financované především z výsledků své činnosti.

Kritérium způsobu financování

Kritérium způsobu financování člení organizace na:

- organizace donátorského typu – organizace tohoto typu jsou zcela závislé na poskytnutých darech,
- organizace komerčního typu – taková organizace poskytuje také služby na komerční bázi, které ji umožňují financovat alespoň z části svou hlavní činnost.

Kritérium globálního charakteru poslání

Podle kritéria charakteru poslání se neziskové organizace člení na:

---

⁶Rektořík, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Ekopress, s. r. o., 2004. str. 40 - 41

- organizace veřejně prospěšné,
- organizace vzájemně prospěšné.

Kritérium zakladatele

Dalším kritériem pro členění neziskových organizací je kritérium zakladatele, podle něhož se člení na:

- veřejnoprávní organizace – organizace založené veřejnou správou nebo samosprávou,
- soukromoprávní organizace – organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou.

Kritérium charakteristiky realizovaných činností

Podle tohoto kritéria lze neziskové organizace charakterizovat znaky:

- společnými pro všechny typy neziskových organizací,
- společnými jen pro soukromé neziskové organizace.

1.6 Shrnutí kapitoly

Tato kapitola se zabývala úlohou a postavením neziskového sektoru v národním hospodářství a její zaměření bylo spíše teoretické. Na začátku jsme vymezili pojem neziskové organizace. Jako stěžejní definici byla uvedena definice neziskové organizace L.A. Salamona a P. Boukala. Pro pochopení souvislostí bylo vymezeno členění národního hospodářství, které se člení na ziskový a neziskový sektor. Neziskový sektor se dále člení na veřejný sektor, soukromý sektor a sektor domácností.

Historie neziskových organizací je velmi bouřlivá a bohatá.

V současné době není v České republice zákon, ve kterém by byla přímo definovaná nezisková organizace. Pouze např. v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se zmiňuje o poplatníkovi, který není založen za účelem podnikání. V §18 odst. 8 tohoto zákona je uveden výčet subjektů, které lze za tyto poplatníky považovat. Dále tato kapitola podala základní informace o neziskových organizacích, jako je např. občanské sdružení, nadace a nadační fond, obecně prospěšná společnost, politická strana a politické hnutí, apod.

V závěru se kapitola věnovala klasifikaci neziskových organizací. Jako třídící znak uplatňujeme kritérium zakladatele, globálního charakteru poslání, právně organizační normy, financování a kritérium charakteristiky realizovaných činností.

2 Charakteristika neziskové organizace Charita Ostrava

V následující kapitole se budeme věnovat analyzované neziskové organizace, kterou je Charita Ostrava (dále také CHO), jejím vznikem, posláním, organizační strukturou a rovněž zmíníme provozovaná střediska a zařízení.

2.1 Vznik, činnost a cíl Charity Ostrava

Charita Ostrava byla ustanovena 26. 1. 1991 arcibiskupem olomouckým jako účelové zařízení římskokatolické církve. Hlavní sídlo organizace je na ulici Kořenského 17, Ostrava - Vítkovice, sídla jednotlivých center jsou po celém Moravskoslezském kraji. Po té co vstoupil v platnost zákon č. 3/2002 Sb. v aktualizovaném změně (změny dle nálezů Ústavního soudu pod č. 4/2003 Sb.) je CHO evidována u Ministerstva kultury České republiky (dále také MKČR) jako evidovaná PO.

Zřizovatelem organizace je biskupství ostravsko - opavské. Charita má samostatnou právní subjektivitu a z hlediska celostátní struktury Charity ČR je složkou Diecézní charity ostravsko-opavské a rovněž složkou Charity ČR. Aby mohla být charita zřízena jako veřejná PO, musí předložit radě Diecézní charity ostravsko-opavské písemný projekt své činnosti, kde jasně doloží a zdůvodní potřebnost zamýšlené činnosti v místě svého působení, způsob jejího provádění, předpokládané náklady a materiální a personální zdroje na jejich pokrytí. Jestliže rada projekt schválí, požádá ředitel diecézní charity diecézního biskupa o podnikatelský záměr.

Hlavním předmětem činnosti CHO je charitativní činnost ve prospěch lidí v nouzi, zřizování a provozování charitních služeb, domovů, ústavů, zdravotních, sociálních a jiných zařízení. Organizaci je umožněno pořádat sbírky a humanitární akce za účelem pomoci potřebným v České republice a v zahraničí. Organizace provozuje také vedlejší činnost, např. činnost reklamní, podpůrnou činnost. Všechny příjmy z vedlejší činnosti směřují zpět do hlavní činnosti.

Cílem charity je naplňování přikázání křesťanské lásky k bližnímu a pomáhat lidem v nouzi bez ohledu na náboženství, rasu a národní příslušnost.

2.1.1 Diecézní charita ostravsko-opavská⁷

Diecézní charita ostravsko-opavská (dále také DCH) je nestátní neziskovou organizací, která byla zřízena diecézním biskupem Františkem Václavem Lobkowiczem

---

⁷ Diecézní charita Ostravsko-opavská. Dostupné z <http://www.dchoo.charita.cz/>, [on-line únor 2008]

přesně k 1.1. 1997. Jedná se o účelové zařízení s vlastní právní subjektivitou. DCH se řídí ustanoveními Kodexu kanonického práva a vlastními stanovami schválenými diecézním biskupem. Organizace je samostatnou součástí Sdružení Charit ČR, které je tvořeno dvěma arcidiecézními a osmi diecézními charitami, které svou působností pokrývají celé území ČR.

DCH působí na území Ostravsko-opavské diecéze. Jejím posláním je pomáhat lidem, kteří se ocitli v sociální, materiální, zdravotní, duševní, duchovní nebo jiné nouzi a to bez ohledu na vyznání, rasu, národnost.

Charita má holdingovou organizační strukturu. Tvoří ji 17 Oblastních charit s právní subjektivitou, a Dobrovolné charity bez právní subjektivity, v čele s Diecézní charitou ostravsko-opavskou.

Úkolem DCH je metodicky řídit, kontrolovat a koordinovat činnosti Oblastních a Dobrovolných charit, zastupovat je vůči ostatním diecézním a arcidiecézním charitám, jak u nás, tak i v zahraničí.

2.2 Organizační struktura Charity Ostrava

V čele CHO stojí ředitel jako statutární orgán, kterého jmenuje a odvolává ředitel DCH, po dohodě v radě DCH a se zainteresovanými duchovními správci, na volební období 4 let. Před uplynutím volebního období smí být ředitelem charity odvolán pouze ze závažných důvodů. Se souhlasem rady Diecézní charity a po projednání se zainteresovanými duchovními správci. Diecézní charita je také metodicky nadřízeným orgánem a mezi její pravomoce patří i kontrolní a revizní činnost.

Poradním orgánem ředitele je rada CHO, která má nejméně tři členy. Členové rady jsou jmenováni na 2 roky ředitelem DCH. Členové rady nesmí být s ředitelem ve vztahu pokrevního příbuzenství nebo švagrovství do 4. stupně.

Organizační struktura CHO je uvedena v příloze 2.

2.3 Činnost Charity Ostrava⁸

Ve své činnosti CHO provozuje dva komplexní programy péče:

- a) komplexní program pomoci částečně či úplně imobilním seniorům
  - Charitní pečovatelská služba
  - Charitní ošetřovatelská služba a Mobilní hospicová jednotka
  - Hospic sv. Lukáše

---

⁸ Charita Ostrava. Výroční zpráva Charity Ostrava 2006

- Charitní dům sv. Alžběty
- Charitní dům sv. Václava
- Charitní středisko Gabriel
- Charitní dům sv. Salvator
- Klub seniorů

b) komplexní program pomoci lidem v krizových situacích

- Charitní středisko poradenských a sociálních služeb
- Mladí lidé – Středisko dětí a mládeže Michala Magone
- Rodičovské centrum
- Charitní dům sv. Františka
- Charitní dům sv. Zdislavy
- Středisko osobní asistence

Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba a Mobilní hospicová jednotka – středisko Tereza

Toto středisko bylo otevřeno 1. 9. 1991 , a nachází se v Ostravě - Výškovice. Cílem tohoto střediska je umožnit člověku setrvat co možná nejdéle ve vlastním domácím prostředí a ponechat si svůj životní styl. Středisko bylo zřízeno pro poskytování sociálních služeb seniorům, osobám se zdravotním postižením a osobám, které nejsou schopny zajistit si své základní potřeby samy nebo s pomocí své rodiny v jejich vlastním domácím prostředí.

Mezi služby, které středisko poskytuje patří např. pomoc při zajištění chodu domácnosti, stravování, aplikace injekcí, převazy ran, podávání léků, pomoc při zvládání úkonů spojených s osobností hygienou.

Tým mobilní hospicové jednotky se skládá ze zdravotních sester, psychologa, sociální pracovníce, duchovního a fyzioterapeuta. Mezi poskytované služby patří také zapůjčení speciálního zdravotnického vybavení. Služby střediska jsou zajišťovány nepřetržitě.

Charitní dům sv. Alžběty

3. 9. 1995 byl v Ostravě - Zábřehu otevřen Charitní dům sv. Alžběty. Zařízení slouží pro přechodní pobyt seniorů a osob se zdravotním postižením, kteří jsou v převážné míře částečně nebo plně imobilní. Služby jsou poskytovány osobám, které ze zdravotních či jiných důvodů nejsou schopny zajišťovat své životní potřeby ve vlastním prostředí a to z důvodu potřeby nepřetržité péče nebo částečné či plné imobility. Zařízení zajišťuje ubytování, stravování, pomoc při prosazování práv a zájmů a také aktivizační služby.

Součástí aktivit Charitního domu sv. Alžběty jsou i služby Denního centra pro seniory. Jedná se o zařízení pro uživatele, o které pečuje jejich rodina, ale je potřeba zajistit péči v době, kdy jsou rodinní příslušníci v zaměstnání, a senioři potřebují minimální asistenci.

Charitní dům sv. Václava

Charitní dům sv. Václava byl otevřen 11. 8. 1998 v Ostravě - Heřmanicích. Hlavním cílem je umožnit klientům zachování soběstačnosti a nezávislosti v nejvyšší možné míře. Klientům je poskytováno ubytování, stravování, pomoc při sebeobsluze, pečovatelské a ošetrovatelské služby, aktivizační služby a pomoci při prosazování práv a zájmů.

Charitní dům sv. Veroniky

Toto zařízení bylo otevřeno 9. 9. 1993 v Paskově. Charitní dům byl vystaven pro komplexní zajišťování služeb pro lidi s onkologickou diagnózou. Podporuje soběstačnost a zajišťuje podmínky pro důstojný život člověka. Snaží se o zajištění komplexní ošetrovatelské a lékařské péče, která využívá moderních poznatků v léčbě bolesti a dalších příznaků. Úkolem charitního domu je poskytovat péči také v poslední fázi života. Zařízení umožňuje volný denní režim a návštěvy příbuzných 24 hodin denně a také se snaží o poskytnutí podpory rodině nemocného.

Středisko tvoří tým speciálně školených pracovníků, který se skládá z všeobecného lékaře, onkologa, zdravotní sestry, ošetrovatelky, které doplňují psycholog a duchovní. Nepostradatelnými články týmu jsou dobrovolníci, kteří se věnují přímo klientům.

Charitní dům Salvator Krnov

Tento charitní dům byl otevřen 1. 6. 1995 v Krnově. Cílem je poskytovat komplexní rezidenční služby uživatelům se specifickými potřebami. Podporovat soběstačnost člověka a zajistit podmínky pro důstojný aktivní život, zachovávat stávající soběstačnost a životní styl uživatele.

Uživateli služeb jsou hlavně osoby se specifickými potřebami, které ze zdravotních či jiných důvodů nejsou schopny zajišťovat ve vlastním prostředí a jejichž situaci není možné řešit pomocí rodiny ani využitím terénních sociálních služeb a trpí chorobou, která jim znemožňuje přijetí do stacionárního zařízení. Většina klientů tohoto zařízení přišla přímo z psychiatrické léčebny, kde mnozí pobývali i několik let. Tito uživatelé by neměli šanci získat nové bydlení či se vrátit zpět do rodiny.

Charitní dům se snaží zajistit kvalitní ubytování a stravování s ohledem na individuální potřeby klientů, zachování a zvyšování soběstačnosti a samostatnosti klientů

s ohledem na věk a závažnost onemocnění, podporu při zprostředkování kontaktů se společenským prostředím v regionu. Při naplňování těchto cílů charitní dům spolupracuje s dalšími organizacemi v regionu, které např. provozují chráněné a podporované bydlení nebo poskytují klientům sociální rehabilitace metodami cvičné praxe a podporovaného zaměstnání.

Charitní centrum sv. Kláry

(komunitní zařízení pro osoby se zdravotním postižením)

Charitní centrum bylo otevřeno 13. 4. 2002 v Hrabyni. Cílem projektu je poskytování služeb lidem, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu zdravotního postižení. V centru je v provozu sociálně právní poradna a chráněné pracoviště, ve kterém nacházejí uplatnění osoby zvláště těžce postižené, neboli ZTP. Středisko pro volnočasové aktivity nabízí knihovnu, komunitní sál s videotékou, internetovou kancelář.

Chráněná pracovní dílna je zařízení, které nabízí možnost pracovního uplatnění lidem se zdravotním postižením, kteří v důsledku zdravotního omezení s obtížemi nacházejí uplatnění v dnešní společnosti. V pracovní dílně mohou získat stabilní zaměstnání, které odpovídá jejich zdravotnímu stavu a schopnostem.

Středisko osobní asistence

Středisko osobní asistence bylo založeno 1. 12. 2006 v Hrabyni. Hlavním cílem střediska osobní asistence je poskytovat pomoc osobám se zdravotním postižením, aby tito lidé mohli žít normálním životem. Hlavními uživateli tohoto střediska jsou lidé po úraze, lidé upoutaní na invalidní vozík, tělesně postižení a lidé s vyšší věkovou hranicí. Středisko poskytuje služby nejen biologické, ale také společenské, např. doprovod při nákupu, na různé společenské akce a výlety.

Smyslem střediska osobní asistence je pomoc lidem se zdravotním postižením v jejich složité životní situaci, pomoc při zvládání každodenních úkonů péče o vlastní osobu.

Charitní středisko poradenských a sociálních služeb

Otevření střediska je datováno na říjen 1993 v Ostravě – Vítkovicích. Služby střediska jsou určeny lidem, kteří v důsledku snížené soběstačnosti nedokážou vyřešit svou specifickou životní situaci vlastními silami ani s pomocí svého okolí. Při poskytování služeb je kladen důraz především na rozvoj schopností člověka naučit se orientovat ve své situaci a na motivaci ke zmobilizování všech svých sil k samostatnému řešení svých problémů. Služby poradny jsou zaměřeny na poskytnutí odborného prosazování práv a zájmů, humanitární pomoc.

Zaměření střediska má pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Mladí lidé – Středisko dětí a mládeže Michala Magone

Středisko bylo otevřeno v říjnu 1996 v Ostravě - Dubině. Služby střediska Mladí lidé jsou určeny dětem a mládeži, která žije v prostředí se sociálními jevy a jsou jimi přímo ohrožena. Cílem je minimalizovat možná sociální a zdravotní rizika související s tímto způsobem života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky, aby v případě zájmu mohly řešit svoji nepříznivou sociální situaci.

Cílovou skupinou, na kterou jsou služby střediska zaměřeny, jsou jednotlivci a sociální skupiny dětí a mládeže, které nemohou nebo nechtějí vyhledat standardní pomoc a u kterých je předpoklad potřeby a účelnosti této pomoci. Princip nabízených projektů spočívá v účinné motivaci mladých lidí k práci, využití jejich tvůrčích schopností, pocitu účasti na vlastním díle a motivaci k pozitivním lidským hodnotám.

Od roku 2002 je součástí služeb tohoto centra Rodičovské centrum Klubíčko (dále také RC). RC umožňuje rodičům na mateřské dovolené trávit čas ve společnosti dalších rodičů. Činnosti je zaměřena na pomoc při znevýhodnění na trhu práce, posílení sebevědomí, zvládání problémů v partnerských vztazích, aktivní trávení času společně s dítětem, rozvoj komunikace rodiče a dítěte.

Charitní dům sv. Františka – kontaktní místo pro osoby v nouzi

Kontaktní místo pro osoby v nouzi bylo otevřeno 1. 3. 2006 v Ostravě - Vítkovicích. Ve stupňovitém systému služeb Charitního domu sv. Františka zaujímá kontaktní místo nejnižší práh dostupnosti pro lidi, kteří se ocitli bez přístřeší. Cílem této služby je snížení sociálních a zdravotních rizik souvisejících s nepříznivou životní situací těchto lidí. Tento cíl se uskutečňuje poskytováním služeb v oblastech: poskytování stravy, možnost hygieny, nezbytného ošacení a možnosti praní ošacení uživatelů, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

Součástí sociálních služeb je nabídka práce v rámci prodeje časopisu Nový prostor. Cílem této služby je získávání legálních zdrojů příjmů, pracovních návyků a schopností, vytváření vnitřního řádu vedoucího k sociálnímu začleňování a návratu na trh práce.

Charitní dům sv. Františka – azylové zařízení pro lidi bez domova

Azylové zařízení pro lidi bez domova bylo otevřeno 1. 6. 1994 a jeho sídlo se nachází v Ostravě - Vítkovicích. Ideou je poskytování služeb lidem bez domova s cílem

pomocť jim řešit nepříznivou životní situaci. Cílovou skupinou jsou lidé bez přístřeší, kteří se ocitnou v takové životní situaci, kterou nejsou schopni řešit vlastními silami. Služby noclehárny a azylového domu navazují na činnosti Kontaktního místa pro osoby v nouzi, kde probíhá první kontakt s uživateli služeb. Navazujícím projektem jsou Startovací byty jako nadstavba ubytovny, kde je uživatelům nabídnuta pomoc při začlenění zpět do společnosti.

Charitní dům sv. Zdislavy – azylový dům pro matky v tísní

Charitní dům sv. Zdislavy byl otevřen 1. 6. 1994 v Ostravě – Zábřehu. Charitní dům poskytuje služby matkám s dětmi v tísní. Hlavním cílem je poskytování pomoci a řešení nepříznivé životní situace matek s dětmi, aby se staly nezávislými na systému sociální pomoci nebo se snažit tuto závislost minimalizovat. Služby jsou poskytovány s cílem stimulovat jejich vlastní síly k pozitivní změně vlastního života.

Navazujícím projektem jsou Startovací byty jako nadstavba azylového domu. Jedná se o nadstavbu azylového domu, kde je uživatelům nabízena pomoc a podpora při návratu zpět do společnosti.

Dobrovolnické hnutí

Toto hnutí bylo založeno v roce 1991. Zaměřuje svou činnost na využívání volnočasových aktivit klientů. Činnost je realizována v rámci jednotlivých služeb CHO, zabezpečuje školení dobrovolníků a spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti dobrovolnictví.

Součástí dobrovolnického hnutí je příprava a realizace Tříkrálové sbírky, na které se CHO každoročně podílí.

V září roku 2001 byl jako součást Dobrovolnického hnutí založen Klub seniorů. Jeho členové se schází pravidelně každou třetí středu v měsíci ke společnému trávení volného času, povídání a posezení u kávy či šálku čaje. Počet členů Klubu seniorů se pohybuje okolo patnácti.

Dobrovolnické hospicové hnutí

Hospicové hnutí bylo otevřeno v květnu v roce 2001. Jeho náplní je poskytnutí kvalifikované pomoci lidem v terminálním stádiu života. Zaměstnanci se snaží vrátit důstojnost lidskému umírání, začlenit umírání a smrt zpět do přirozeného lidského koloběhu a rodinného společenství.

Každý dobrovolník prochází kurzem. Ten zahrnuje 35 hodin teorie, 20 hodin praxe a 3 hodiny supervize. Lektorský tým se skládá ze zdravotní sestry, sociálního pracovníka,

psychologa, fyzioterapeuta a kněze. Po absolvování kurzu obdrží certifikát, který ho opravňuje k dobrovolnické činnosti.

Hospic sv. Lukáše

Tento hospic byl otevřen v září 2007 v Ostravě - Výškovice. Jedná se o specializované zařízení poskytující hospicové služby včetně léčby bolesti, kterou s sebou postupující nemoc přináší.

Hospic neslibuje uzdravení, vyléčení, ale slibuje léčbu. Nemocní lidé jsou přijímáni bez ohledu na jejich vyznání. V hospicu je brán ohled na všechny biologické, sociální a duchovní potřeby člověka. Proto je součástí týmu, kromě zdravotního personálu, také sociální pracovník, psycholog a duchovní. Hospic v roce 2007 zaměstnával 30 lidí a plná kapacita zařízení činí 30 lůžek a 30 přistýlek.

2.4 Hospodaření Charity Ostrava⁹

DCH má dvě základní složky:

- farní charity (dále jen FCH) s působností v jedné farnosti,
- oblastní charity (dále jen OCH) s působností ve více farnostech nebo ve specifické oblasti charitativní činnosti. Charita Ostrava patří mezi OCH.

OCH jako veřejná právnická osoba spravuje majetek ve svém držení pod nejvyšším řízením diecézního biskupa. Jemu každoročně v termínu jím stanoveném předkládá vyúčtování správy a vyúčtování využití sbírek a darů, příspěvků a dotací, které získala. Toto vyúčtování je předkládáno prostřednictvím ředitele DCH.

Za správu majetku OCH, která má statut veřejné právnické osoby odpovídá ředitel organizace. Tyto právnické osoby hospodaří samostatně. Ředitel OCH zodpovídá za vypracování rozpočtu své složky a jeho odevzdání řediteli DCH ve stanoveném termínu. Všechny rozpočty tvoří součást rozpočtu CHO, ten je po posouzení radou DCH předložen diecéznímu biskupovi ke schválení.

Ředitel CHO a osoby, které jsou pověřeny správou majetku nesmí bez chválení diecézního biskupa nebo jím písemně pověřené osoby nakládat s nemovitým majetkem (tzv. prodávat, kupovat), uzavírat smlouvy o ručení svým majetkem, uzavírat smlouvy o úvěru a realizovat podnikatelské záměry.

---

⁹ Stanovy Diecézní charity ostravsko-opavské ze dne 23.1.2004

2.5 Práva a povinnosti členů¹⁰

Členové charity jsou dobrovolní spolupracovníci a zaměstnanci. Dobrovolní spolupracovníci konají svou službu bezplatně.

Všichni členové jsou povinni konat svou práci svědomitě, dodržovat zákony a normy České republiky, ustanovení Stanov DCH, rozhodnutí diecézního biskupa, ředitele DCH a vnitřní řád charity.

Zaměstnanci uzavírají s charitou pracovní právní smlouvy v souladu se strukturou DCH.

Pokud se kterýkoli člen cítí poškozen rozhodnutím nadřízeného, smí podat správní odvolání:

- řediteli charity,
- proti rozhodnutí ředitele charity k řediteli DCH, po projednání,
- proti rozhodnutí ředitele DCH k diecéznímu biskupovi.

2.6 Zánik a majetkové vyrovnání po zániku organizace¹¹

Charita může zaniknout některým z uvedených způsobů:

- rozhodnutím diecézního biskupa o jejím zrušení,
- rozhodnutím diecézního biskupa o jejím rozdělení na více samostatných veřejných právnických osob nebo soukromých sdružení,
- rozhodnutím diecézního biskupa o jejím sloučení v jednu veřejnou právnickou osobu nebo soukromé sdružení,
- rozhodnutím diecézního biskupa o jejím připojení jedné veřejné právnické osoby nebo soukromého sdružení k jiné veřejné právnické osobě nebo soukromému sdružení, přitom není dovoleno připojit veřejnou právnickou osobu k soukromému sdružení.

Majetkové vyrovnání po zániku organizace může být provedeno jedním z následujících způsobů:

- v případě zániku přechází všechen majetek a závazky na DCH,
- v případě rozdělení pověřil diecézní biskup ředitele DCH spravedlivým rozdělením majetku a závazků mezi nově vzniklé organizace podle kán. 122,

---

¹⁰ Stanovy Diecézní charity ostravsko-opavské ze dne 23.1.2004

¹¹ Stanovy Diecézní charity ostravsko-opavské ze dne 23.1.2004

- v případě sloučení více charit v jednu novou, přechází majetek a závazky na nově vzniklou charitu,
- v případě připojení charity k jiné, přechází majetek a závazky na připojující charitu.

2.7 Základní právní legislativa Charity Ostrava

Mezi některé zákony, kterými se CHO řídí patří např.:

- zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod,
- zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 476/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 548/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 400/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Další část textu se bude zabývat pouze zákonem č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod a zákonem č.3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

2.7.1 Listina základních práv a svobod¹²

Listina základních práv a svobod upravuje vztah státu, církví a náboženských společností. Prohlašuje nezávislost státu na náboženství a nezávislost náboženství na státu. Zaručuje základní práva a svobody všem bez rozdílu víry a náboženství či jiného smýšlení. Dále zaručuje právo na svobodu svědomí a náboženského vyznání, každý má právo změnit své náboženství nebo být bez náboženského vyznání.

---

¹² zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

2.7.2 O svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společnostech¹³

Tento zákon upravuje:

- a) postavení církví a náboženských společností,
- b) vedení veřejně přístupných seznamů registrovaných církví a náboženských společností, svazů církví a náboženských společností a církevních právnických osob,
- c) působnost Ministerstva kultury ČR (dále jen "ministerstvo") ve věcech církví a náboženských společností.

V zákoně jsou uvedeny podmínky jejich vzniku, působení, zvláštní práva registrovaných církví a náboženských společností, registrace církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností a přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv, dále církevní právnické osoby a jejich evidence, rejstříky registrovaných církví a náboženských společnostech, svazů církví a náboženských společnostech a církevních právnických osob. Poslední část zákona je věnována zrušení a zániku registrované církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností a církevní právnické osoby, zrušení oprávnění registrované církve a náboženské společnosti k výkonu zvláštních práv.

Zákon dále uvádí možné příjmy církví a CNS, kterými jsou příspěvky FO nebo PO, úroky z vkladů, dary a dědictví, sbírky, příspěvky, příjmy z prodeje a z pronájmů movitého, nemovitého a nehmotného majetku, půjčky, úvěry, příjmy z podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, dotace. Registrované církve a CNS používají své příjmy např. na zabezpečení výdajů spojených s výplatou mezd, úhradou sociálního a zdravotního pojištění, opravy památek, na půjčky, poskytnuté dary, atd.

Finanční zdroje můžeme rozdělit na finanční zdroje veřejné a finanční zdroje neveřejné.

Financování z veřejných zdrojů

Toto financování tvoří významnou část zdrojů neziskových organizací. Dotace poskytují ministerstva, kraje, obce, dotace a granty mohou také poskytovat státní fondy. Do veřejných zdrojů patří také veřejné zakázky a ostatní veřejné zdroje.

Neziskové organizace získávají dotace a příspěvky ze státního rozpočtu třemi způsoby:

- mohou získat nárokový příspěvek na základě zákona,¹⁴

---

¹³ zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ jedná se pouze o politické strany a hnutí a CNS

- mohou žádat o dotaci v rámci dotačních titulů (ty jsou určeny pouze neziskovým organizacím),
- mohou požádat o dotaci v rámci dotačních titulů (mohou se přihlásit všechny subjekty).

Financování z neveřejných zdrojů

Příjmy z neveřejných zdrojů jsou tvořeny¹⁵:

- příjmy od nadací, zahrnující granty poskytované neziskovým organizacím,
- příjmy od podniků a podnikatelů, nezisková organizace požádá o dotaci, musí napsat písemnou žádost s popisem projektu a rozpočtu. Tuto žádost posuzují zástupci firmy.
- dárcovství, darovat může jakákoliv osoba a darem může být bezúplatný převod majetku (peněžní prostředky, movitá věc, nemovitost, apod.)
- vlastní činnost, sem můžeme zařadit prodej vlastních výrobků, další hospodářskou činnost a nejrůznější burzy, plesy, loterie, aukce, apod.,
- členské příspěvky, např. u občanských sdružení, profesních komor, politických stran tvoří pravidelný, předem plánovaný finanční zdroj,
- daňové úlevy, neziskové organizace jsou plátcí i poplatníky všech daní, je u nich uplatňován zvýhodněný daňový režim, což je vlastně podpora od státu.

2.7.3 Zákon o účetnictví¹⁶

Podle tohoto zákona jsou účetní jednotkou všechny fyzické nebo právnické, které vykonávají podnikatelskou nebo jinou činnost podle zvláštních předpisů a prokazují pro daňové účely výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Účetní zápisy jsou účtovány prostřednictvím podvojného účetnictví, ve kterém vedou, měří a hodnotí hospodářskou činnost své organizace, zachycují stav a pohyb majetku, závazků, nákladů, výnosů, příjmů, výdajů a hospodářského výsledku.

Podle tohoto zákona účetní jednotky účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí. Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Dále jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku. Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.

¹⁵ Rektořík, J. a kol. Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení. 2004. str. 89 - 90

¹⁶ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

2.8 Shrnutí kapitoly

V této kapitole jsme se blíže seznámili s neziskovou organizací. Uvedli jsme si její vznik, cíl a činnost. Tou je charitativní činnost ve prospěch lidí v nouzi, zřizování a provozování charitních služeb, domovů, ústavů, zdravotních, sociálních a jiných zařízení. Cílem je pak naplňování přikázání křesťanské lásky k bližnímu a pomáhat lidem v nouzi bez ohledu na náboženství, rasu a národní příslušnost. Dále byla tato kapitola věnována organizační struktuře a programům péče, které CHO provozuje. Tyto programy se rozdělují na komplexní program pomoci částečně či úplně imobilním seniorům a komplexní program pomoci lidem v krizových situacích. Část kapitoly se věnovala střediskům, které organizace v rámci těchto komplexních programů provozuje.

3 Zhodnocení činnosti organizace

Tato kapitola je zaměřena na zhodnocení činnosti organizace. Toto zhodnocení se bude nejdříve týkat analýzy hospodaření CHO. Analýza se bude provádět v letech 2002 - 2006. Zjistíme, jaké měla CHO ve sledovaném období náklady a výnosy. Zda organizace hospodařila se ziskem, nebo naopak, zda její hospodaření bylo ztrátové. Poté se zaměříme na počty zaměstnanců jednotlivých středisek v jednotlivých letech a na závěr kapitoly uvedeme zhodnocení organizace z hlediska počtu uživatelů služeb a počtu kontaktů s uživateli během sledovaného období.

3.1 Celkové výnosy v období let 2002 – 2006

Následující kapitola se zaměří na výnosy, které CHO vykazovala v období let 2002 - 2006. Celkové výnosy organizace se skládají z tržeb za vlastní výkony, z ostatních výnosů, z tržeb z prodeje majetku, mezi které patří jak tržby z prodeje dlouhodobého majetku tak z prodeje materiálu. Dále mezi výnosy patří příspěvky a dary. Ty poskytují jednotliví dárči, organizace nebo nadace. Do výnosů se také řadí dotace poskytnuté např. z úřadu práce, z rozpočtu města a obcí, Evropské unie nebo ze státního rozpočtu. Přehled celkových výnosů v letech 2002 – 2006 je zobrazen v tabulce 3.1. Příloha č. 3 uvádí grafický přehled celkových výnosů.

Tab. 3.1 Struktura výnosů CHO v letech 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Výnosy	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
Tržby za vlastní výkony	11 379	10 630	11 706	16 992	19 853
Ostatní výnosy	232	44	250	764	591
Tržby z prodeje majetku	20	95	0	5	104
Příspěvky, dary	2 704	2 035	2 577	2 940	2 370
Dotace na provoz	15 521	20 799	25 094	30 819	34 119
Výnosy celkem	29 856	33 603	39 627	51 520	57 037

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Finanční zdroje neziskových organizací se dělí na finanční zdroje veřejné a neveřejné. Mezi veřejné zdroje patří dotace, ty ze státního rozpočtu a rozpočtu samospráv představují pro neziskové organizace významné finanční prostředky. Mezi neveřejné zdroje patří příjmy od nadací, darování, firemní dárcovství, příjmy z vlastní činnosti, daňové zvýhodnění, apod. V úvodu práce byla stanovena hypotéza: „Podíl veřejných zdrojů na celkových výnosech Charity Ostrava je vyšší než 60 %.“ Pro potvrzení nebo vyvrácení této hypotézy byla sestavena tabulka č. 3.2, která zobrazuje podíl jednotlivých druhů zdrojů na celkových příjmech CHO. (čísla v tabulce jsou zaokrouhlována na dvě desetinná místa).

Tab. 3.2 Podíl jednotlivých druhů zdrojů na cel. příjmech CHO v letech 2002 – 2006 (v %)

Výnosy	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
<i>Finanční zdroje neveřejné</i>					
Tržby za vlastní výkony	38,11	31,63	29,54	32,98	34,81
Ostatní výnosy	0,78	0,13	0,63	1,48	1,04
Tržby z prodeje majetku	0,07	0,28	0,00	0,00	0,18
Příspěvky, dary	9,06	6,06	6,50	5,71	4,16
Celkem zdroje neveřejné	48,02	38,10	36,67	40,17	40,19
<i>Finanční zdroje veřejné</i>					
Dotace na provoz	51,99	61,90	63,33	59,82	59,82
Celkem zdroje veřejné	51,99	61,90	63,33	59,82	59,82
Celkem	100	100	100	100	100

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Výnosy v roce 2002

Celkové výnosy v roce 2002 dosáhly částky 29 856 tis. Kč. Nejvíce se na jejich výši podílely dotace částkou 15 521 tis. Kč, nejvyšší dotace byla pro tento rok získávána z rozpočtu města a obcí. Dotace tak tvořili 51,99 % z celkových výnosů. Druhou nevyšší částkou jsou tržby za vlastní výkony, které jsou tvořeny tržbami z prodeje služeb. Jejich výše byla 11 379 tis. Kč, což je 38,11 %. Dále příspěvky a dary ve výši 2 704 tis. Kč, největší část darů byla poskytnuta jednotlivými dárci. Mezi další výnosy patří ostatní výnosy v částce 232 tis. Kč a tržby z prodeje majetku, ty činily 20 tis Kč. Celkové výnosy dosažené v tomto roce byly ve sledovaném období nejnižší.

Výnosy v roce 2003

Celkové výnosy v roce 2003 dosáhly výše 33 603 tis. Kč. Oproti roku 2002 se zvýšily o 3 747 tis. Kč. Na této částce se nejvíce podílela částka přijatých dotací, která byla 20 799 tis. Kč. Podíl této částky na celkových výnosech byl 61,90 % a její zvýšení oproti roku 2002 činí 5 278 tis. Kč, nejvyšší byla poskytnuta ze státního rozpočtu prostřednictvím MPSV ČR. Další částka, která se podílela na výši celkových výnosech, jsou tržby za vlastní výkony, které jsou tvořeny tržbami z prodeje služeb, činily 10 630 tis. Kč, což je 31,63 % z celkových výnosů. Tato částka se oproti roku 2002 snížila o 749 tis. Kč. Další částkou jsou příspěvky a dary, které v tomto roce činily 2 035 tis. Kč, jedním z dárců v tomto roce byla nadace Renovabis, díky jejímž prostředkům byl koupen mikrobuse. U této částky došlo také oproti roku 2002 ke snížení o 669 tis. Kč. Položka ostatních výnosů se také snížila a to o 188 tis. Kč, její výše v roce 2003 byla 44 tis. Kč. Položka tržby z prodeje majetku byla v tomto roce ve výši 95 tis. Kč.

Výnosy v roce 2004

V roce 2004 činily celkové výnosy 39 627 tis. Kč. Došlo k jejich zvýšení přibližně 15 % k roku předcházejícímu. Opět se na této částce nejvíce podílela položka dotace, která činila 25 094 tis. Kč, což je 63,33 % z celkových výnosů, a došlo k její zvýšení o 4 295 tis. Kč oproti roku předešlému. Další významnou položkou jsou tržby za vlastní výkony, jejich výše pro rok 2004 byla 11 706 tis. Kč, na celkových výnosech se tato částka podílela 29,54 %. Oproti roku předcházejícímu došlo k její zvýšení o 1 076 tis. Kč. Dalšími výnosy, které se zahrnují do celkové částky, jsou příspěvky a dary, jejichž hodnota se oproti roku 2003 zvýšila o 542 tis. Kč na částku 2 577 tis. Kč, o výši této položky se nejvíce zasloužili jednotliví dárci, např. díky německé nadaci Renovabis byla zahájena realizace kuchyně v Charitním domě sv. Václava –domově pokojného stáří. Poslední položkou jsou ostatní výnosy, které se v tomto roce zvýšily na 250 tis. Kč. Tržby z prodeje majetku byly v tomto roce nulové.

Výnosy v roce 2005

V roce 2005 představovaly celkové výnosy 51 520 tis. Kč, zvýšily se o 11 893 tis. Kč vzhledem k roku předcházejícímu. Toto zvýšení je ve sledovaném období nejrazantnější, došlo ke zvýšení všech položek. Na částce celkových výnosů se opět nejvíce podílely dotace, ty činily 30 819 tis. Kč, tedy 59,82 %. Částka dotací v porovnání s rokem 2004 narostla o 5 725 tis. Kč. Druhou nejvyšší položkou jsou tržby za vlastní výkony, ty zaznamenaly nárůst o 5 286 tis. Kč a 2005 tvořily 32,98 % z celkových výnosů. 5,71% z celkových výnosů v tomto roce činily příspěvky a dary, které CHO obdržela. U částky ostatních výnosů došlo rovněž k výraznému navýšení, z částky 250 tis. Kč na částku 746 tis. Kč. V tomto roce CHO zaznamenala tržby z prodeje majetku ve výši 5 tis. Kč.

Výnosy v roce 2006

Částka 57 037 tis. Kč představuje celkové výnosy v roce 2006. V tomto roce zaznamenaly některé položky snížení, jedná se o ostatní výnosy, dary a příspěvky. Částka dotací se i v tomto roce zvýšila, zvýšení představuje 3 330 tis. Kč. Opět tvořily dotace více jak polovinu z celkových výnosů, přesně 59,82 %, největší část dotací tvořily dotace z rozpočtu města a obcí. Tržby za vlastní výkony také vzrostly na částku 19 853 tis. Kč a činily 34,81%. Výše příspěvků a darů se snížila o 570 tis. Kč, stejně tak se snížily i ostatní výnosy o 173 tis. Kč. Tržby z prodeje majetku v tomto roce činily 104 tis. Kč a oproti roku 2005 se zvýšily o 99 tis. Kč.

3.1.1 Dotace v letech 2002 – 2006

V tabulce 3.3 nalezneme přehled dotací, které byly organizaci ve sledovaném období poskytnuty. V období let 2002 – 2006 byly CHO poskytnuty dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen MPSV ČR), Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR z Evropského sociálního fondu (dále jen ESF), Ministerstva zdravotnictví ČR (dále jen MZ ČR), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen MŠMT ČR), z úřadu práce, z rozpočtu kraje, z rozpočtu města a obcí, z rozpočtu Evropské unie (dále jen EU) a ve dvou letech sledovaného období mohla organizace čerpat dotace i od jiných poskytovatelů.

Tab. 3.3 Přijaté dotace CHO v letech 2002 – 2006 (v tis. Kč)

3.1.1 Dotace	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
- ze SR – MPSV ČR	7 211	9 759	7 783	2 926	3 524
- ze SR – MPSV ČR ESF	0	0	0	0	2 176
- ze SR – MZ ČR	0	253	80	402	190
- ze SR – MŠMT ČR	0	0	0	100	0
- úřad práce	425	557	975	1 684	858
- z rozpočtu kraje	620	810	2 335	6 920	10 993
- z rozpočtu města a obcí	7 265	8 110	8 969	14 705	14 883
- Evropská unie	0	1 211	4 823	4 082	1 495
- ostatní	0	99	129	0	0
CELKEM	15 521	20 799	25 094	30 819	34 119

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Dotace v roce 2002

V prvním sledovaném roce dosáhla částka dotací, které CHO obdržela, 15 521 tis. Kč. V roce 2002 obdržela CHO dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím MPSV ČR, úřadu práce, z rozpočtu kraje a z rozpočtu města a obcí. Nejvyšší dotaci získala organizace z rozpočtu města. Jednalo se o účelové dotace v oblasti sociální péče a CHO získala dotaci např. na provozní a mzdové náklady pro Charitní dům sv. Václava, dále na platy a s nimi související odvody, nákup energie a služeb, nákup materiálu v rámci Programu podpory sociálních služeb na místní úrovni – Chráněné dílny. Další dotace z rozpočtu města byla přijata na provozní a mzdové náklady pro Charitní sociálně právní poradnu a poradnu pro ženy a dívky. Dotace přijaté prostřednictvím úřadu práce byly především na zřízení společensky účelného pracovního místa, chráněné dílny a chráněného pracoviště.

Dotace v roce 2003

V roce 2003 se celkové přijaté dotace zvýšily o 5 278 tis. Kč na částku 20 799 tis. Kč. CHO v tomto roce obdržela dotace od MPSV, MZ, úřadu práce, z rozpočtu kraje, z rozpočtu města a obcí, EU a z ostatních zdrojů.

Od 1. 1. 2003 zahájila organizace realizaci projektu Profesionalizace managementu, systému řízení a poskytování služeb, který byl podpořen z předstrukturálního fondu PHARE Evropské unie a to částkou 36.025,- EUR. Cílem projektu je zajištění dlouhodobé stability a životaschopnosti Charity Ostrava, profesionalizace týmu a zajištění komplexního systému poskytování služeb. Projekt trval do června roku 2004. V rámci projektu se CHO připravovala na vstup do světa „evropských neziskových organizací“. Díky projektu došlo ke zkvalitnění řízení organizace, vypracování fundraisingového plánu a byl zaveden systém rozšiřování a doplňování vzdělání všech zaměstnanců. Dalším projektem, který byl podporován z předstrukturálního fondu PHARE EU částkou 34 744 EUR bylo zřízení Mobilní hospicové jednotky. Tento projekt trval od července roku 2003 do července roku 2005.

Dotace v roce 2004

V tomto roce došlo opět ke zvýšení částky dotací o 4 295 tis. Kč a to na částku 25 094 tis. Kč. Nejvyšší podíl z přijatých dotací tvořily dotace z rozpočtu města a obcí, u kterých došlo oproti roku 2003 ke zvýšení o 859 tis. Kč. Dále organizace obdržela dotace z rozpočtu MPSV ČR, částka této dotace zaznamenala vzhledem k roku předcházejícímu snížení o 1 976 tis. Kč, jako další obdrželi peněžní prostředky od kraje, úřadu práce, MZ, EU a z ostatních zdrojů.

MPSV ČR v tomto roce poskytlo CHO dotaci do oblasti podpory pečující rodiny na rozvoj respitních služeb v Charitním domě sv. Veroniky, sv. Alžběty, sv. Václava a Charitním domě Salvator Krnov.

V měsíci červenci organizace obdržela grant ve výši 98 000 EUR v rámci rozpočtové linie PHARE 2002 na zakoupení vybavení Charitního domu Salvator Krnov. Finanční prostředky byly určeny na zakoupení vybavení a úhradu provozních a mzdových nákladů.

Díky podpoře EU a Magistrátu města Ostravy mohl být v tomto roce rozšířen o dalších asi sedm lůžek Charitní dům sv. Alžběty. Dále bylo zřízeno Denní centrum pro seniory v Ostravě - Bělském Lese, které zajišťuje péči o seniory v době, kdy jsou jejich pečující rodinní příslušníci v zaměstnání. Další aktivitou, která je v rámci projektu realizována, je služba SOS volání pro seniory. V tomto roce pokračovaly započaté projekty

z roku předcházejícího, např. projekt Profesionalizace managementu, zřízení Mobilní hospicové jednotky atd.

Město Ostrava v tomto roce poskytlo dotaci na zpracování dokumentace pro územní řízení a zajištění podkladů pro územní rozhodnutí pro budoucí výstavbu Hospice sv. Lukáše. Dále Magistrát města Ostravy přispěl na drobné stavení úpravy v Charitním domě Salvator Krnov.

Dotace v roce 2005

V další sledovaném roce došlo opět ke zvýšení částky celkových dotací. Charita v tomto roce obdržela dotace ve výši 30 819 tis. Kč, což znamená oproti roku předcházejícímu o 5 725 tis. Kč více. Největší podíl měly dotace poskytnuté z rozpočtu města, u kterých došlo k výraznému zvýšení a to o 5 736 tis. Kč. Mezi další poskytovatele patřilo MPSV ČR, MZ ČR, MŠMT ČR, EU, úřad práce, krajský úřad a město.

V tomto roce došlo k rozšíření Charitního domu sv. Alžběty na 47 míst a to díky podpoře EU a Statutárního města Ostrava.

Byla zahájena realizace dvou projektů podpořených v rámci programu PHARE 2003 EU. Prvním projektem byla Cesta z beznaděje – Rozvoj integračních programů a krizové pomoci pro lidi sociálně vyloučené. Díky tomuto projektu bylo získáno 9 bytů na půli cesty pro klienty, kteří projdou Charitním domem sv. Františka – azylovým zařízením pro lidi bez domova a Charitním domem sv. Zdislavy – azylovým zařízením pro matky v tísní. Druhým projektem je Cesta z beznaděje – Rozvoj integračních programů a krizové pomoci pro lidi sociálně vyloučené. V rámci projektu byla zřízena kreativní dílna, která slouží maminkám i dětem k rozvoji jejich dovedností a pocitu hodnoty vlastních schopností v Charitním domě sv. Zdislavy – azylovém zařízení pro matky v tísní.

Z rozpočtu Moravskoslezského kraje byla v tomto roce poskytnuta neinvestiční účelová dotace např. pro Charitní dům sv. Veroniky – zařízení pro onkologicky nemocné lidi ve výši 1 408 tis. Kč, pro Charitní dům sv. Václava – domov pokojného stáří ve výši 2 581 tis. Kč, dále pro Charitní dům Salvator Krnov – domov pokojného stáří pro osoby se specifickými potřebami 672 tis. Kč.

Dotace v roce 2006

V posledním sledovaném roce činily dotace 34 119 tis. Kč, i v tomto roce došlo k jejich zvýšení a to o 3 380 tis. Kč. Největší část dotací plyne z rozpočtu města, konkrétně ve výši 14 883 tis. Kč. Dalšími poskytovateli dotací v tomto roce je kraj, úřad práce, MPSV, MZ a EU.

Moravskoslezský kraj poskytl dotaci např. Charitnímu domu sv. Kláry – komunitnímu zařízení pro osoby se zdravotním postižením, Charitnímu domu sv. Veroniky – zařízení pro onkologicky nemocné lidi, Charitnímu domu sv. Alžběty – zařízení pro přechodný pobyt seniorů ve výši 3 070 tis. Kč, dále Charitnímu domu sv. Václava – domova pokojného stáří 3 360 tis. Kč a další.

Město Ostrava poskytlo dotaci Charitnímu domu Salvator Krnov - domov pro osoby se specifickými potřebami 2 215 tis. Kč, Středisku poradenských a sociálních služeb 201 tis. Kč, Charitnímu domu sv. Alžběty – zařízení pro přechodný pobyt seniorů dotaci ve výši 1 550 tis. Kč.

Od 1. 2. 2006 byla ubytovna Charitního domu sv. Františka - kontaktní místo pro osoby v nouzi spolufinancovány z ESF. Díky této podpoře se mohlo středisko sv. Františka posunout o velký krok dopředu a nabízet svým klientům kvalitnější služby.

V tomto roce pokračovala stavba Hospice sv. Lukáše, která byla finančně podpořena Moravskoslezským krajem, městem Ostrava, MZ a také z části finančními zdroji CHO vybranými v Tříkrálové sbírce.

3.2 Celkové náklady v období let 2002 – 2006

Tato kapitola bude zaměřena na náklady CHO vykazované v období 2002 – 2006. Celkové náklady organizace tvoří spotřebované nákupy, mezi které patří spotřeba materiálu, spotřeba energie a spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek. Dále mezi náklady organizace patří služby. Ty se skládají z nákladů na opravy a udržování, cestovného, nákladů na reprezentaci a nákladů na ostatní služby. Osobní náklady, do kterých patří mzdové náklady, zákonné sociální pojištění a zákonné sociální náklady. Ostatní náklady zahrnují daně a poplatky, dary a ostatní náklady. Další náklady, které organizace vykazuje jsou odpisy a poskytnuté příspěvky. Přehled jednotlivých položek nákladů a výše celkových nákladů jsou zobrazeny v tabulce 3.4.

Tab. 3.4 Struktury Nákladů CHO v letech 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Náklady	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
Spotřebované nákupy	5 378	5 923	7 459	9 553	11 302
Služby	5 717	5 978	6 879	7 176	6 187
Osobní náklady	19 181	20 296	24 599	33 578	38 275
Ostatní náklady	552	280	486	396	544
Odpisy	2 523	2 685	2 730	2 960	3 099
Poskytnuté příspěvky	0	11	7	10	11
Náklady celkem	33 351	35 173	42 160	53 673	59 418

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Grafické zobrazení vývoje celkových nákladů nalezneme v příloze č. 4.

Náklady v roce 2002

Celkové náklady v roce 2002 dosáhly výše 33 351 tis. Kč. Nejvíce se na výši této částky podílely osobní náklady, kam patří hlavně mzdové náklady. Tato položka dosáhla výše 19 181 tis. Kč, což je více jak 50 %. Druhou nejvyšší položkou jsou služby, sem patří náklady na opravy a udržování, cestovné, náklady na reprezentaci apod. Tyto náklady byly vynaloženy ve výši 5 717 tis. Kč, tvořily asi 17 % z celkových nákladů. Položka spotřebované nákupy, kam patří např. spotřeba materiálu a energie, byla ve výši 5 378 tis. Kč a na celkových nákladech se podílela asi 16 %. Dále byly do celkových nákladů roku 2002 zahrnuty odpisy ve výši 2 523 tis. Kč, ostatní náklady ve výši 552 tis. Kč. Položka poskytnuté příspěvky byla v tomto roce nulová.

Náklady v roce 2003

Z tabulky 3.4 je patrné, že v roce 2003 se celkové náklady zvýšily o 1 822 tis. Kč na částku 35 173 tis. Kč. I v tomto roce byly nejvyšší osobní náklady. Došlo k jejich zvýšení o 1 115 tis. Kč a na celkových nákladech se v roce 2003 podílely opět více než 50 %. Položka služby, která zaznamenala nepatrné zvýšení o 261 tis. Kč oproti roku 2002 se na celkových nákladech podílela zhruba 17 %. Nepatrné zvýšení, 545 tis. Kč, zaznamenaly i spotřebované nákupy a na celkové částce nákladů se podílely asi 16 %. Také u částky odpisů došlo ke zvýšení o 162 tis. Kč i díky tomu, že charita v tomto roce koupila dlouhodobý hmotný majetek za 686 tis. Kč, položka poskytnuté příspěvky vykazovala výši 11 tis. Kč. Jedinou položkou, která zaznamenala snížení o 272 tis. Kč jsou ostatní náklady.

Náklady v roce 2004

Ve třetím sledovaném roce činily celkové náklady 42 160 tis. Kč, došlo k jejich zvýšení o 6 987 tis. Kč. Stejně jako v předešlých letech se na této částce nejvíce podílely osobní náklady téměř 60 %, činily 24 599 tis. Kč a zvýšily se o 4 303 tis. Kč oproti roku předcházejícímu. Zhruba 17 % se na nákladech podílely spotřebované nákupy, když byla jejich výše 7 459 tis. Kč. Třetí nejvyšší položkou byly služby, které CHO vynaložila ve výši 6 879 tis. Kč. V roce 2004 činily odpisy 2 730 tis. Kč, ostatní náklady 486 tis. Kč a u položky poskytnuté příspěvky došlo ke snížení z částky 10 tis. Kč na částku 7 tis. Kč.

Náklady v roce 2005

Hodnota celkových nákladů vynaložených v roce 2005 se oproti roku předcházejícímu zvýšila a dosáhla částky 53 673 tis. Kč. K jejich zvýšení přispělo navýšení

všech položek nákladů kromě položky ostatních nákladů. Významný podíl na zvýšení celkových nákladů měl růst osobních nákladů o 8 979 tis. Kč na částku 33 578 tis. Kč. Na celkových nákladech se tato položka podílela více než 60 %. I u položky spotřebované nákupy došlo k nárůstu o 2 094 tis. Kč na částku 9 553 tis. Kč. Náklady na služby činily 7 176 tis. Kč a na celkových nákladech se podílely zhruba 13 %. Mezi další vynaložené náklady patří odpisy v částce 2 960 tis. Kč, u kterých došlo k nepatrnému nárůstu o 230 tis. Kč, další jsou ostatní náklady s částkou 396 tis. Kč a posledním vynaloženým nákladem jsou poskytnuté příspěvky 10 tis. Kč.

Náklady v roce 2006

Celkové náklady dosažené v rámci roku 2006 činily 59 418 tis. Kč a opět došlo k jejich nárůstu, tentokrát o 5 745 tis. Kč. Kromě nákladů vynaložených na nákup služeb došlo u všech položek ke zvýšení. Největší částkou se na celkových nákladech se podílely osobní náklady ve výši 38 275 tis. Kč. Do osobních nákladů jsou zahrnuty mzdové náklady, zákonné sociální pojištění a zákonné sociální náklady. Tato položka tvořila téměř 65 % z celkových nákladů. Spotřebované nákupy jsou další položkou, která nejvíce ovlivnila výši nákladů. Došlo k jejich zvýšení o 1 749 tis. Kč na částku 11 302 tis. Kč. Náklady vynaložené na opravy a udržování, cestovné, náklady na reprezentaci se snížily oproti roku předcházejícímu na částku 6 187 tis. Kč a jejich podíl na celkových nákladech činil asi 10 %. Odpisy v tomto roce činily 3 099 tis. Kč, zvýšily se o 139 tis. Kč. Ostatní náklady byly vynaloženy ve výši 544 tis. Kč a poskytnuté příspěvky činily 11 tis. Kč.

3.3 Hospodářský výsledek v letech 2002 – 2006

Tato kapitola se zaměří na celkové náklady a na celkové výnosy, s jejichž pomocí zjistíme, zda organizace ve sledovaném období hospodařila se ziskem nebo ztrátou. Celkové výnosy, celkové výdaje a hospodářský výsledek v letech 2002, 2003, 2004, 2005 a 2006 uvádí tabulka 3.5. Grafický přehled vývoje celkových nákladů, celkových výnosů a hospodářského výsledku je uveden v příloze 5 a 6.

Tab. 3.5 Hospodářský výsledek CHO v období 2002 – 2006 (v tis. Kč)

	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
Celkové výnosy	29 856	33 603	39 627	51 520	57 037
Celkové náklady	33 351	35 173	42 160	53 673	59 418
Výsledek hospodaření	- 3 495	- 1 570	- 2 533	- 2 153	- 2 381

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

V tabulce 3.5 vidíme, že v námi sledovaném období CHO vykazovala ztrátu, tzn. celkové výnosy byly po celou dobu nižší než celkové náklady. Můžeme říci, že výše ztráty má po celou analyzovanou dobu kolísavý charakter. V tabulce také vidíme že celkové výnosy i náklady po celou dobu sledovaného období rostly. Nejvyšší ztráty dosáhla organizace v roce 2002, kdy činila 3 495 tis. Kč. Naopak nejnižší ztráty bylo dosaženo v roce následujícím, tedy roce 2003, kdy její výše činila 1 570 tis. Kč. Po zbývajících letech se ztráta pohybovala kolem 2 mil. Kč.

3.4 Zaměstnanci středisek v letech 2002 – 2006

Tato kapitola se zaměřuje na počty zaměstnanců (v některých případech dobrovolníků) v jednotlivých střediscích, které CHO ve své činnosti provozuje. Tabulka 3.6 zobrazuje počty pracovníků v jednotlivých střediscích v letech 2002-2006.

Pouze v následujících tabulkách jsou pro přehlednost uvedeny zkratky:

- ChD – charitní dům,
- St. – středisko.

Tab.3.6 Počet zaměstnanců (dobrovolníků) v letech 2002-2006

Středisko	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
Mobilní hospicová jednotka - středisko Tereza	19	20	22	22	22
ChD sv. Alžběta	11	12	22	31	31
ChD sv. Václav	29	33	35	40	42
ChD Sv. Veroniky	11	10	10	10	13
ChD Salvator	8	4	27	26	26
ChC sv. Kláry	2	10	18	18	18
St. osobní asistence	-	-	-	-	5
St. poradenských a soc. služeb	3	2	2	2	2
Mladí lidé	4	6	8	8	10
ChD sv. Františka (pro osoby v nouzi)	-	-	-	-	3
ChD sv. Františka (pro lidi bez domova)	9	11	11	13	17
ChD sv. Zdislavy	6	7	7	7	7
Dobrovolnické hnutí	60	83	102	122	104
Dobrovolnické hospicové hnutí	6	6	6	-	-
Hospic sv. Lukáše	-	-	-	-	30
CELKEM	168	204	270	299	330

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Na základě tabulky můžeme říci, že počet zaměstnanců CHO měl ve sledovaném období rostoucí tendenci a za sledované období se zvýšil více než o 50 %. Skoro ve všech

střediscích se počet zaměstnanců rok od roku zvyšoval, popřípadě se zvýšil a zůstal stabilní. Výjimkou jsou Charitní dům Sv. Veroniky, ten v roce 2002 zaměstnával 11 lidí, od roku 2003 se tento počet snížil na 10 lidí, ale v roce 2006 došlo ke zvýšení na 13 zaměstnanců. Další výjimkou se Charitní dům Salvator v Krnově. Počet jeho zaměstnanců v období 2002 - 2006 značně kolísal. V roce 2002 tento charitní dům zaměstnával 8 lidí, ale následující rok došlo ke snížení počtu zaměstnanců o polovinu a to na 4 lidi. V roce 2004 zaměstnanců přibýlo o 23 na celkových 27, v roce 2005 pro charitní dům pracovalo 26 pracovníků a stejně tomu bylo i v roce 2006.

U Dobrovolnického hnutí jsou počty v tabulce tak vysoké, protože se nejedná o zaměstnance, ale o počet stálých dobrovolníků. Hnutí také využívá pomoci příležitostných dobrovolníků a to hlavně v době konání tříkrálové sbírky. Počet příležitostných dobrovolníků v jednotlivých letech tabulka 3.6 neuvádí, např. v roce 2006 byl v rámci Tříkrálové sbírky 800 – 900 dobrovolníků.

U Dobrovolnického hospicového hnutí se v případě číslovky 6 nejedná o zaměstnance ale o lektory, kteří vedou kurzy v rámci tohoto hnutí. V posledních dvou letech tabulka počet zaměstnanců neuvádí, aby nedošlo k chybné interpretaci. Místo toho se totiž zjišťoval počet dobrovolnických hodin, které byly v rámci hnutí odpracovány. V roce 2005 to bylo 556,5 hodin a v roce 2006 celkem 934 dobrovolnických hodin.

Středisko osobní asistence a Charitní dům sv. Františka byly otevřeny až v roce 2006, Hospic sv. Lukáše v roce 2007, proto je počet zaměstnanců uveden až v posledním sledovaném roce.

3.5 Počty uživatelů a kontaktů s uživateli v Charitě Ostrava v období 2002-2006

Další kapitola bude věnována počtu uživatelů služeb a počtu kontaktů s uživateli ve střediscích provozovaných CHO v období let 2002 – 2006. Tabulka 3.7 nabízí přehled počtu uživatelů služeb a tabulka 3.8 přehled počtu kontaktů s uživateli.

Tab. 3.7 Počet uživatelů služeb v letech 2002-2006

Středisko	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
Mobilní hospicová jednotka - středisko Tereza	220	271	263	292	268
ChD sv. Alžběta	44	42	39	87	97
ChD sv. Václav	75	70	76	76	73
ChD sv. Veroniky	36	28	23	23	35

Tab. 3.7 Počet uživatelů služeb v letech 2002-2006 - pokračování

Středisko	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
ChD Salvator	841	827	268	47	38
ChD sv. Františka (pro lidi bez domova)	333	329	335	314	281
St. poradenských a soc. služeb	734	714	678	689	1 189
ChD sv. Zdislavy	78	60	55	63	116
Dobrovolnické hospicové hnutí	-	58	77	137	104
Hospic sv. Lukáše	-	-	-	-	-
CELKEM	2 361	2 399	1 814	1 728	3 390

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Z tabulky je patrné, že se celkový počet uživatelů služeb, které CHO nabízí, v námi sledovaném období měnil. V roce 2002 využilo nabízených služeb 2 361 lidí, v roce 2003 2 399, v následujícím roce 1 814 uživatelů, v roce 2005 1 728 a v posledním roce 3 390 uživatelů. U mobilní hospicové jednotky počet uživatelů kolísá, pohybuje se v intervalu 220 až 292. Přičemž nejvyššího počtu bylo dosaženo v roce 2005 a to 292 uživatelů. U Charitního domu sv. Alžběty došlo v posledních dvou sledovaných letech k dramatickému nárůstu. První tři roky se stav uživatelů pohyboval kolem 40, v roce 2005 se zvýšil více jak dvojnásobně na 87 a v roce 2006 došlo ještě ke zvýšení o 10 lidí. Charitní dům sv. Václava si po celou dobu držel zhruba stejný počet uživatelů a to kolem 70. Počet lidí, kteří využívali služeb Charitního domu sv. Veroniky se pohyboval od 23 v roce 2004 a 2005, nejvyšší počet uživatelů byl v roce 2003 a to 36. Služby Charitního domu Salvator na začátku období využívalo 841 lidí, v průběhu došlo k jejich dramatickému snížení a to až na číslo 38. Toto dramatické snížení počtu uživatelů bylo způsobeno tím, že Charitní dům do března 2004 fungoval jako resocializační a rekondiční zařízení pro osoby se zdravotním postižením a od října 2004 funguje jako domov pokojného stáří pro osoby se specifickými potřebami. U Charitního domu sv. Františka má rovněž počet uživatelů kolísavý charakter a roce 2006 se zastavil na 281 uživatelích. Středisko poradenských a sociálních služeb poskytlo své služby nejvíce lidem v roce 2006, kdy jich využilo 1 189 lidí a nejméně v roce 2004 a to 678 lidem. Charitní dům sv. Zdislavy poskytl své služby nejvíce uživatelům v roce 2006 a to 116. Uživatelů, kteří využívali služeb dobrovolnického hospicového hnutí do roku 2005 přibývalo až na číslo 137, v následujícím roce 2006 došlo k jejich snížení na počet 104. Hospic sv. Lukáše byl otevřen až v průběhu roku 2007, proto počty uživatel jeho služeb nejsou v tabulce uvedeny.

Tab. 3.8 Počet kontaktů s uživateli v letech 2002-2006

Středisko	r. 2002	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006
ChD sv. Kláry	8 283	14 062	18 326	12 730	11 246
St. osobní asistence	-	-	-	-	3 566
Mladí lidé	11 530	15 395	17 625	16 083	16 376
ChD. sv. Františka (pro osoby v nouzi)	-	-	-	-	8 100
CELKEM	19 813	29 457	35 951	28 813	39 288

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Tabulka 3.8 podává přehled o realizovaném počtu kontaktů s uživateli v letech 2002 – 2006. Je patrné, že počet kontaktů měl vzrůstající tendenci, v průběhu let došlo k jeho zvýšení o 19 475 kontaktů tedy skoro o 100 %. Toto zvýšení je, mimo jiné, zapříčiněno tím, že v roce 2006 došlo k otevření Střediska osobní asistence, které se na celkovém počtu podílelo 3 566 kontakty a dále k otevření Charitního domu sv. Františka – kontaktního místa pro osoby v nouzi, ten se na celkovém počtu podílel 8 100 kontakty.

3.6 Shrnutí kapitoly

V této kapitole jsme zhodnotili činnost organizace a to prostřednictvím analýzy hospodaření let 2002 – 2006. U ní jsme se zaměřily na strukturu výnosů a také na to, jak se veřejné a neveřejné finanční zdroje podílely na celkových výnosech, poté jsme se seznámili se strukturou dotací, které CHO ve sledovaném období obdržela. Dále jsme si uvedli strukturu nákladů, hospodářský výsledek, u kterého jsme zjistili, že po celou dobu byl záporný a nejvyšší ztráty bylo dosaženo v roce 2002, kdy činila 3 503 tis. Kč. Zabývali jsme se počtem zaměstnanců jednotlivých středisek v organizaci a může říci, že se jejich počet zvýšil více jak o 50 %. Dále jsme zjišťovali počet uživatelů služeb, který měl spíše klesající tendenci a počet kontaktů s uživateli v jednotlivých střediscích, u kterého došlo k nárůstu skoro o 100 %.

Závěr

Bakalářská práce byla věnována tématu „Hospodaření neziskové organizace Charity Ostrava“.

Cílem této bakalářské práce je obecné představení neziskových organizací, přiblížení činnosti vybrané neziskové organizace, kterou je Charita Ostrava. U této organizace provést analýzu jejího hospodaření v období let 2002 – 2006 za účelem zjištění výsledku hospodaření, výše nákladů, výnosů a finanční situace.

Práce byla rozdělena, kromě úvodu a závěru, do tří kapitol a doplněna přílohami.

První kapitola se zaměřila na neziskový sektor z teoretického hlediska. Uvádí, že neziskové organizace jsou chápány jako subjekty, které nejsou prioritně zřizovány za účelem podnikání a které zisk nerozdělují mezi zakladatele, členy orgánů nebo zaměstnance, ale použijí ho k dalšímu rozvoji organizace. První kapitola se také věnuje členění národního hospodářství na ziskový a neziskový sektor podle kritéria financování. Část kapitoly klasifikuje neziskové organizace podle organizační normy, způsobu financování, globálního charakteru poslání, zakladatele a charakteristiky realizovaných činností.

V druhé kapitole jsme se zabývali konkrétní vybranou organizací, kterou byla CHO. Cílem této organizace je naplňování příkázání křesťanské lásky k bližnímu a pomáhat lidem v nouzi bez ohledu na náboženství, rasu a národní příslušnost. CHO provozuje charitativní činnost ve prospěch lidí v nouzi, zřizování a provozování charitních služeb, domovů, ústavů, zdravotních zařízení, sociálních a jiných zařízení. Organizace má samostatnou právní subjektivitu a jejím zřizovatelem je biskupství ostravsko-opavské. Ve své činnosti provozuje dva komplexní programy péče, jedním je *komplexní program pomoci částečně či úplně imobilním seniorům* a druhým je *komplexní program pomoci lidem v krizových situacích*.

Třetí kapitola se věnovala zhodnocení činnosti organizace. To bylo provedeno z pohledu analýzy hospodaření organizace, počtu zaměstnanců ve stejném období, počtu uživatelů služeb a počtu kontaktů s uživateli služeb v letech 2002 – 2006. Na základě této kapitoly jsme mohli ověřit hypotézu stanovenou v úvodu práce. Tato hypotéza zněla: „*Podíl veřejných zdrojů na celkových výnosech Charity Ostrava je vyšší než 60 %.*“

Provedením analýzy hospodaření bylo prostřednictvím procentuálního srovnání jednotlivých zdrojů na celkových výnosech zjištěno, že se tato hypotéza potvrdila pouze v letech 2003 a 2004. To se skutečně veřejné zdroje podílely na celkových výnosech více jak 60 %. V roce 2003 to bylo přesně 61,89 % a v roce 2004 činily veřejné zdroje 63,33 % z celkových výnosů. V ostatních letech se podíl veřejných zdrojů pohyboval těsně pod hranicí 60 %. V roce 2002 byl tento podíl nejmenší, činil 51,99 %. V roce 2005 i v roce 2006 se tento podíl pohyboval těsně pod 60 %, činil 59,82 %.

Ačkoliv jsou neziskové organizace financovány na základě vícezdrojového systému díky stanové hypotéze můžeme říci, že převažují zdroje veřejné. Jelikož státní pokladna není bezedná musí se, podle mého názoru, na financování neziskových organizací více podílet i zdroje neveřejné. Proto si myslím, že hlavní otázkou týkající se neziskového sektoru je nedostatek finančních prostředků. K řešení této otázky by měl přispět stát zkvalitněním zákonů, tak i samy neziskové organizace. Ty by se měly snažit o vybudování pověsti důvěryhodných, transparentních organizací, které jsou schopny efektivně hospodařit.

Bakalářská práce byla zpracována hlavně z publikací autorů J. Rektoříka a kol., Růženy Růžičkové, interních dokumentací poskytnutých CHO, tedy Výročních zpráv za rok 2002, 2003, 2004, 2005 a 2006, stanov organizace DCH a také on-line informací dostupných na internetových stránkách organizace, DCH, atd.

Seznam použité literatury

Knížní publikace

BOUKAL, P., VÁVROVÁ, H. a NOVOTNÝ, J. *Ekonomika a řízení neziskových organizací*. Pracovní sešit, Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2003. 66 s. ISBN 80-245-0604-1.

DUBEN, R.: *Neziskový sektor v ekonomice a společnosti*, 1 vyd. Praha: Codex Bohemia, 1996. 376 s. ISBN 80-85963-19-1.

HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. 1. vydání. Ostrava: VŠB-TU, 2005. 200 s. ISBN 80-248-0587.

HAMMERNÍKOVÁ, B.: *Financování ve veřejném neziskovém nestátním sektoru*, Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 213 s. ISBN 80-902752-3-0.

NOVOTNÝ, J. a kol.: *Ekonomika a řízení neziskových organizací*, Praha: Oeconomica, 2004. 156 s. ISBN 80-245-0782-7.

REKTOŘÍK, J.: *Organizace neziskového sektoru*. Základy ekonomiky, teorie a řízení. Doplněné vydání, Praha: Ekopress, s.r.o., 2004. 177s. ISBN 80-86119-41-6.

RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace - vznik, účetnictví, daně*. 9. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, s.r.o., 2007. 239 s. ISBN 978-7263-404-0.

STRECKOVÁ, Y., MALÝ, I. a kol. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6.

Zdroje poskytnuté organizací

Charita Ostrava: *Výroční zpráva Charita Ostrava 2002*.

Charita Ostrava: *Výroční zpráva Charita Ostrava 2003*.

Charita Ostrava: *Výroční zpráva Charita Ostrava 2004*.

Charita Ostrava: *Výroční zpráva Charita Ostrava 2005*.

Charita Ostrava: *Výroční zpráva Charita Ostrava 2006*.

Diecézní charita Ostravsko-opavská: *Stanovy Diecézní charita ostravsko-opavské ze dne 23.1.2004*.

Právní předpisy

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2000 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

Zákon č. 340/2000 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

Charita Ostrava [on-line]. 2008. [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné na internetu: <http://www.ostrava.caritas.cz/>

Charita Ostrava [on-line]. 2008. [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné na internetu: http://www.ostrava.caritas.cz/images-x/org_struktura_01-01-2008.pdf

Diecézní charita ostravsko-opavská [on-line]. 2008. [cit. 15. 2. 2008]. Dostupné na internetu: <http://www.dchoo.charita.cz/>

Wikipedia [on-line]. 2008. [cit. 15. 2. 2008]. Dostupné na internetu: http://cs.wikipedia.org/wiki/C%C3%ADrkev_a_n%C3%A1bo%C5%B8ensk%C3%A1_spole%C4%8Dnost

Nesehnutí [on-line]. 2008. [cit. 15. 2. 2008]. Dostupné na internetu: <http://www.nesehnuti.cz/cz/oborovka/2.html>

Komora auditorů ČR [on-line]. 2008. [cit. 15. 2. 2008]. Dostupné na internetu: <http://www.kacr.cz/Article.asp?nDepartmentID=79&nArticleID=184&nLanguageID=1>

Zpráva o neziskovém sektoru [on-line]. 2003. [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné na internetu: <http://www.fundraising.cz/inc/download/zpravaons.pdf>

Seznam zkratek

Cel.	celkové
CNS	Církeve a náboženské společnosti
č.	číslo
ČR	Česká republika
DCH	Diecézní charita ostravsko-opavská
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FCH	Farní charita
ChD	charitní dům
CHO	Charita Ostrava
Kán.	Kánon
Kč	Korun českých
MKČR	Ministerstvo kultury České republiky
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
Odst.	Odstavec
OCH	Oblastní charita
OPS	Obecně prospěšná společnost
OS	Občanské sdružení
PO	Právnícká osoba
Sb.	Sbírka
SR	Státní rozpočet
St.	Středisko
r.	Rok
RC	Rodičovské centrum
tis.	Tisíc
ZTP	Zvlášť těžce postižení

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. dubna 2008

.....
Alexandra Beranová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Pod Barbořinou 2902, 767 01 Kroměříž

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Přehled druhů neziskových organizací v ČR

Příloha č. 2 – Organizační struktura Charity Ostrava

Příloha č. 3 – Přehled celkových výnosů v letech 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Příloha č. 4 – Přehled celkových nákladů v letech 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Příloha č. 5 – Celkové náklady, příjmy a výsledek hospodaření 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Příloha č. 6 - Celkové náklady, příjmy a výsledek hospodaření 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Příloha 1 – Přehled druhů neziskových organizací v ČR

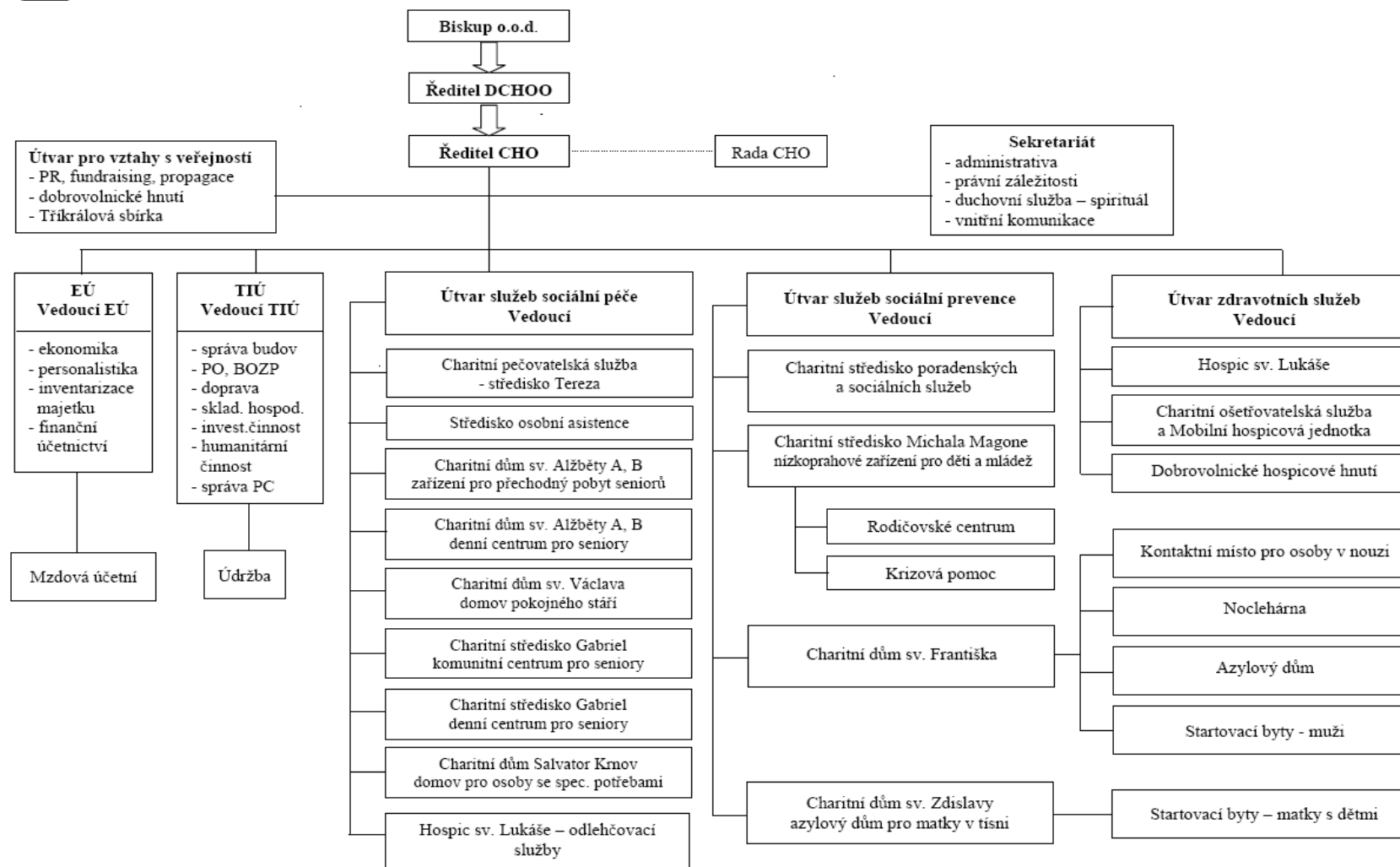
Druh neziskové organizace	Zákonný předpis		Povinnost registrace
	Číslo	Zákon	
Zájmová sdružení právnických osob s právní subjektivitou	40/1964 Sb.	Občanský zákoník	Ministerstvo vnitra
Občanská sdružení včetně odborových organizací	83/1990 Sb.	o sdružování občanů	Ministerstvo vnitra
Politické strany a politická hnutí	424/1991 Sb.	o sdružování v politických stranách a v politických hnutích	Ministerstvo vnitra
Registrované církve a náboženské společnosti	3/2002 Sb.	o svobodě náboženského vyznání a postavení církvi a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech)	Ministerstvo kultury
Nadace a nadační fondy	227/1997 Sb.	o nadacích a nadačních fondech	Krajský rejstřík, soud
Obecně prospěšné společnosti	248/1995 Sb.	o obecně prospěšných společnostech	Krajský rejstřík, soud
Veřejné vysoké školy	111/1998 Sb.	o vysokých školách	Ministerstvo školství, tělovýchovy a mládeže
Organizační složky státu	219/200 Sb. 218/2000 Sb.	o majetku České republiky o rozpočtových pravidlech	Zřizovatel-organizační složka státu
Příspěvkové organizace	250/2000 Sb.	o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů	Krajský rejstřík, soud
Příspěvkové organizace	219/2000 Sb. 218/2000 Sb.	o majetku České republiky o rozpočtových pravidlech	Zřizovatel-organizační složka státu
Vyšší územní samosprávné celky	347/1997 Sb. 129/2000 Sb.	o vytvoření vyšších územní samospráv. celků o krajích	Ministerstvo vnitra
Státní fondy: Státní fond životního prostředí Státní fond kultury Státní fond na podporu kinematografie Státní zemědělský intervenční fond Pozemkový fond Státní fond dopravní infrastruktury Státní fond rozvoje bydlení	388/1991 Sb. 239/1992 Sb. 241/1992 Sb. 256/2000 Sb. 569/1991 Sb. 104/2000 Sb. 211/2000 Sb.	o Státním fondu životního prostředí o Státním fondu kultury o Státním fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie o Státním intervenčním zemědělském fondu o Pozemkovém fondu ČR o Státním fondu dopravní infrastruktury o Státním fondu rozvoje bydlení	Krajský rejstřík, soud
Subjekty, o nichž to stanoví zvláštní zákon - Obce	128/2000 Sb.	o obcích	Ministerstvo vnitra
Komora daňových poradců Česká lékařská komora České stomatologické komora Česká lékárnická komora Komora auditorů Česká advokátní komora České komora architektů České komora autorizovaných inženýrů techniků činných ve výstavbě Notářské komory a Notářská komora ČR	523/1999 Sb. 220/1991 Sb. 220/1991 Sb. 254/2000 Sb. 85/1996 Sb. 360/1992 Sb. 358/1992 Sb.	o daňovém poradenství a KDP ČR o České lékařské komoře o České stomatologické komoře o České lékárnické komoře o auditorech o advokacii o výkonu povolání autoriz. architektů o výkonu povolání autoriz. inženýrů a techniků činných ve výstavbě o notářích a jejich činnosti (notářský řád)	nezapíše se
Česká televize a rozhlas Česká televize Český rozhlas Společenství vlastníků bytových jednotek Honební společenstvo	231/2001 Sb. 483/1991 Sb. 484/1991 Sb. 72/1994 Sb. 449/2001 Sb.	o provozování rozhlasového a televizního vysílání o České televizi o Českém rozhlasu Úprava některých vztahů k budovám a některých vlastnických vztahů k bytům a nebytovým prostorům a doplnění některých zákonů (zákon o vlastnictví bytů) o myslivosti	Licence Rada pro rozhlasové a televizní vysílání Nezapíše se Nezapíše se Ministerstvo životního prostředí

Zdroj: Z materiálů pro předmět neziskové organizace. Vlastní zpracování

Příloha 2 – Organizační struktura Charity Ostrava

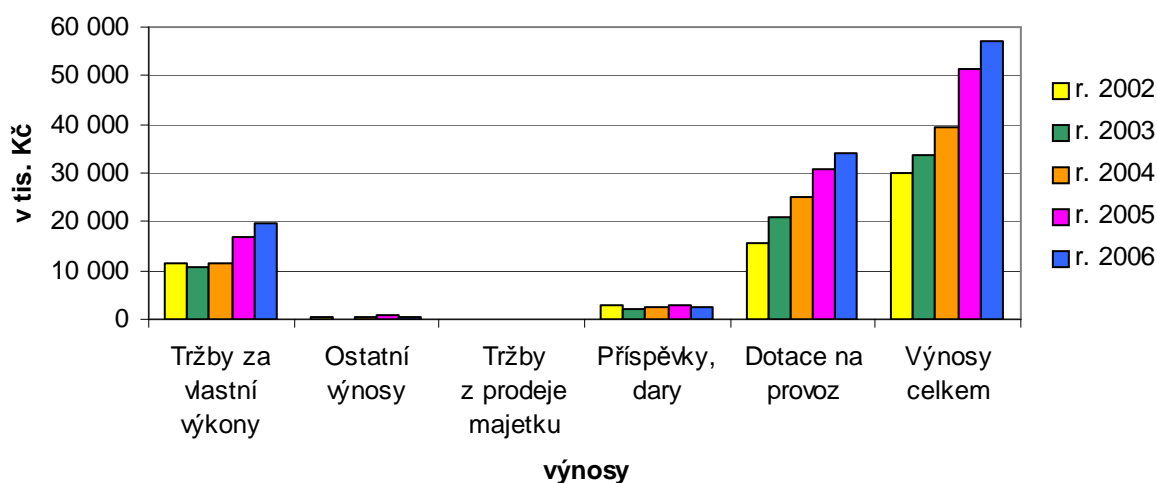

Organizační struktura Charity Ostrava

Příloha č. 3 – Přehled celkových výnosů v letech 2002 – 2006 (v tis. Kč)

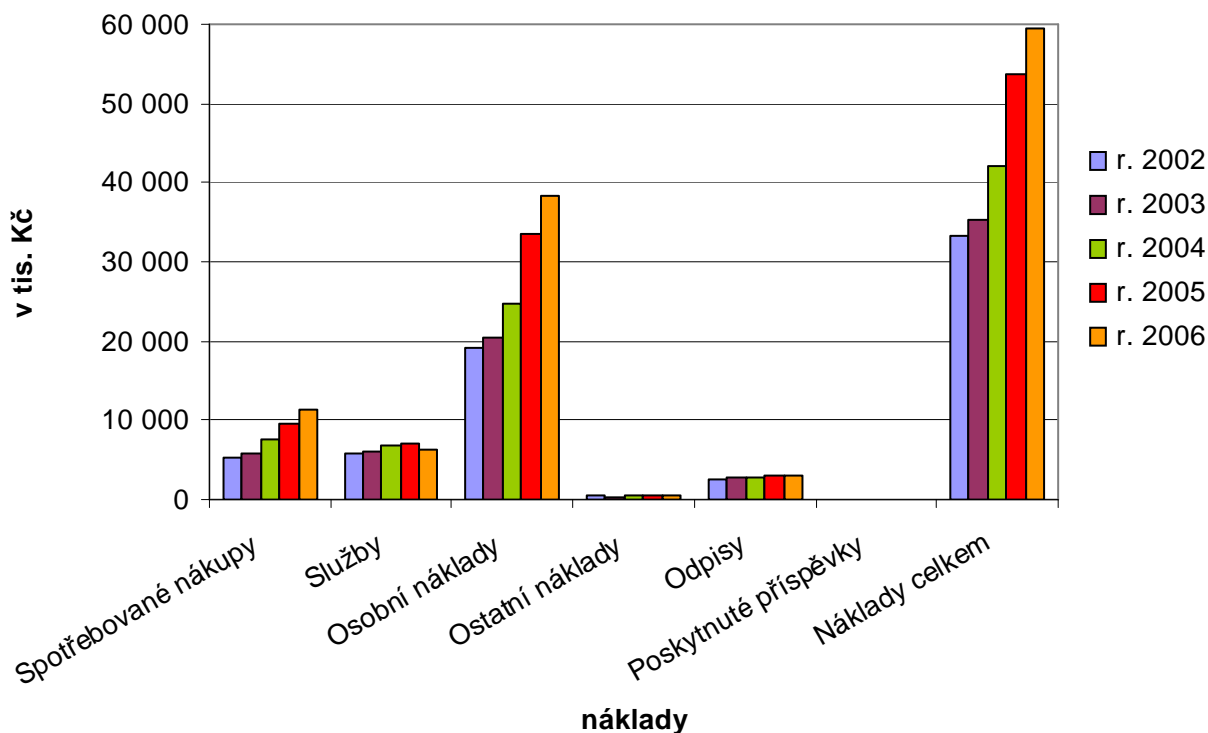
Celkové výnosy v letech 2002 - 2006

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

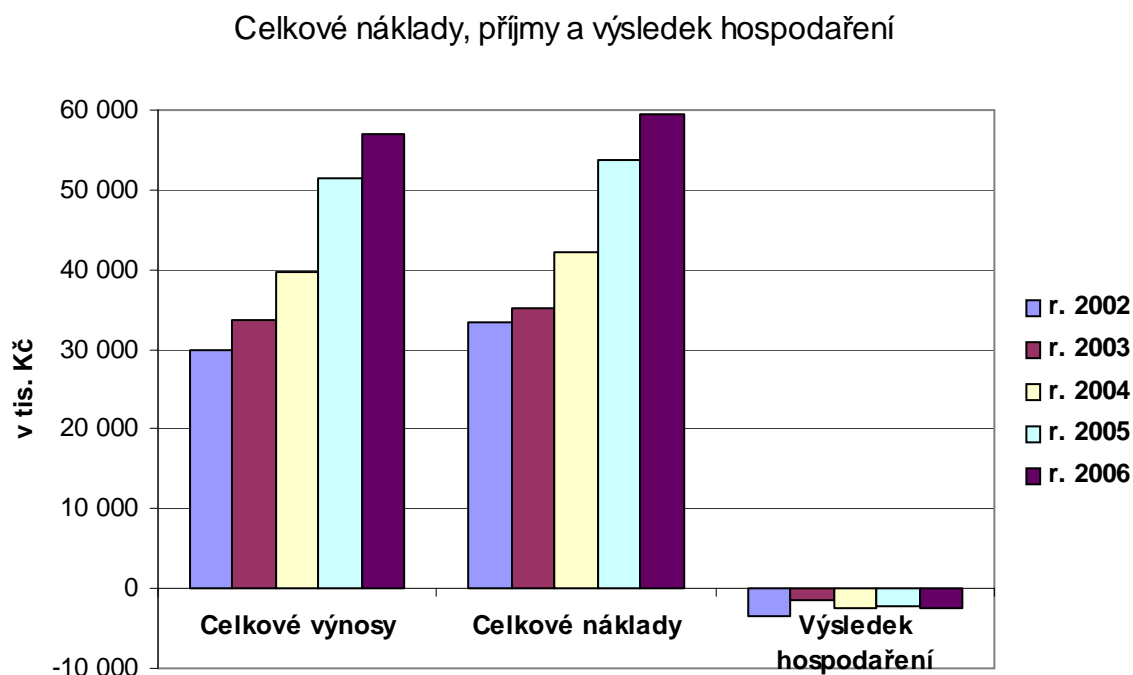
Příloha č. 4 – Přehled celkových nákladů v letech 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Celkové náklady v letech 2002 - 2006

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Příloha č. 5 – Celkové náklady, příjmy a výsledek hospodaření 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

Příloha č. 6 - Celkové náklady, příjmy a výsledek hospodaření 2002 – 2006 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zpráva Charita Ostrava 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. Vlastní zpracování.

RESUMÉ

VŠB – Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, Katedra veřejné ekonomiky
Jméno a příjmení autora: Alexandra Beranová
Název bakalářské práce: Hospodaření neziskové organizace Charita Ostrava

Bakalářská práce se věnuje tématu „Hospodaření neziskové organizace Charita Ostrava“. Cílem této bakalářské práce je obecné představení neziskových organizací, přiblížení činnosti vybrané neziskové organizace, kterou je Charita Ostrava. U této organizace provést analýzu jejího hospodaření v období let 2002 – 2006 za účelem zjištění výsledku hospodaření, výše nákladů, výnosů a finanční situace. V souladu s výše uvedeným cílem je stanovena hypotéza: Podíl veřejných zdrojů na celkových výnosech Charity Ostrava je vyšší než 60 %. Tato hypotéza se potvrdila pouze v letech 2003 a 2004. V roce 2003 činily veřejné zdroje 61,89 % a v roce 2004 63,33 %. V ostatních letech se veřejné zdroje pohybovaly těsně pod hranicí 60 %.

VSB – Technical University of Ostrava, Faculty of Economics, Department of Public Economics
Name: Alexandra Beranová
Title: Economy of the Non-profit Organization Charita Ostrava

The bachelor thesis deals with the topic „Economy of the Non - Profit Organization Charita Ostrava“. The aim of this thesis is to introduce the non – profit organizations in general and to look wear at the activities of the concrete non – profit organization Charita Ostrava. The analysis of its economy between the years 2002 – 2006 was made in order to find out the economic result, the hight of costs and revenues and the financial situation. In harmony with this aim a hypothesis was stated: „The share of the public sources on the total revenues of Charita Ostrava is higher than 60 %.“ This hypothesis was proved only in the years 2003 and 2004. In 2003 the public sources were 61.89 % and in 2004 63.33 %. In the years 2002, 2005, 2006 the public sources were lower than the limit of 60 %.

